NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3465
MỖI SỐ: 0$04
NGÀY THỨ BẢY 6 OCTOBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . 0$10 la ligne

DÉPÔT LÉGAL
N° 9559

Việc thừa-tự ở xã-hội ta

Ở xã hội ta xưa nay, vẫn có một cái vấn-đề rất quan-hệ, thường hay sinh ra kiện cáo lôi thôi, lắm khi người gần chết mà trong lòng phải chịu lắm nỗi ức uất lo phiền, đến khi nhắm mắt rồi, việc chôn cất không ai nhìn đến, thật là một cái thảm trạng rất đáng thương, đó tức là cái vấn-đề thừa tự của ta vậy.

Ở bên Thái-tây, không trọng việc cúng lễ, người có con cái để huề thì không nói làm gì, người không có con cái, thì tùy ý muốn đem gia tài cho ai cũng được, thật là một việc rất dễ dàng, không bao giờ sinh sự lôi thôi gì cả. Tục nước ta rất trọng việc cúng tế, muốn giữ việc cúng tế cho được lâu dài, thì phải có người thừa tự, những người không có con giai, thì phải lập một người khác làm thừa tự, mà việc lập tự ấy thường lắm khi hay rắc rối khó khăn. Luật Hồng-đức (đời vua Thánh-tôn nhà Lê) thì cho vô nam dụng nữ, đến luật Gia-long của bản triều thì không cho con gái được thừa tự, bắt phải theo hàng chiêu mục, chọn một người cháu thân để lập tự. Luật ấy hiện vẫn thông hành ở xã-hội ta, đã hầu thành ra phong tục. Nhưng xét cho kỹ ra, thì những người giàu có mà không có con giai, thường hay sinh ra nhiều điều rắc rối. Ký giả còn nhớ rằng khi nhỏ có được nghe một chuyện, xin thuật qua ra đây. Một bà nhà giàu chỉ có một người con gái, khi đau nặng gần chết, một lũ cháu chồng (một lũ cháu gọi chồng bằng chú hay là bằng bác, là những người được lập tự) kéo nhau đến tìm lục văn-tự và tiền bạc làm om xòm rầm rịch cả lên, Người con gái thì thế cô không dám tranh biện, người đau thì sức yếu nằm đấy, không thể ngăn giữ được, phẫn uất quá, chỉ kêu gào một lúc rồi chết. Sau khi bà ấy chết rồi, sinh ra kiện cáo lôi thôi, sau quan sở tại phải phân xử dàn xếp mãi mới yên việc. Đó là một việc tệ lắm đó thôi, chớ những việc như loài ấy thì cũng vẫn thường thường xảy ra.

Theo cái tình thương của loài người, cha mẹ đối với con cái, cái lòng âu yếm thương xót, con giai con gái cũng chẳng khác gì nhau, chỉ vì rằng con gái phải theo về dòng dõi nhà chồng, thì ân tình cũng có giảm đi một đôi tí. Nếu lấy cớ rằng con gái là con nhà người, không được chủ việc cúng tế nhà mình, mà tiền của của mình, khi chết không được để cho con, lại đem giao phó cho một đứa cháu gọi bằng chú hay bằng bác, thế chẳng phải là một việc trái hẳn với cái lòng ước mong chung của người ta không. Vả lại, cháu gọi bằng chú hay bằng bác, tuy vẫn là chí thân, nhưng mà công đẻ không có, mà công nuôi cũng không, có cái gì là ân sâu nghĩa nặng, người lập tự cũng chỉ vì bó buộc vào trong cái tập tục của xã-hội, cực chẳng đã cũng phải làm theo, có chắc đâu rằng việc cúng lễ của mình sau này có giữ được lâu dài hẳn hoi, trong lòng vẫn không lấy làm thỏa thích. Người được lập tự thì đối với người lập tự, cảm tình vốn đã không có gì là sâu, chỉ vì ham tiền của, phải bỏ bản sinh phụ mẫu của mình, mà đi làm thừa tự cho người, lại dò biết cái bản ý của người dùng mình làm thừa tự, cũng chỉ bó buộc về tập tục, chứ cũng không phải hỏi cái lòng âu yếm mình, thì việc cúng lễ sau này, tài gì cho khỏi đem lòng chểnh mảng. Lại đọc những tiểu thuyết xã-hội của Tàu, trong đời nhà Minh và nhà Thanh vào khoảng ba, bốn trăm năm mới qua đây, những việc như loài ấy thường thường xảy ra ở chốn dân gian, phần nhiều người vẫn lấy làm ức uất bất bình. Xem như thế thì biết rằng cái việc không hay ấy không những là ở xã-hội Việt-nam ta như thế, mà phần nhiều những xã-hội theo về cái chế độ gia tộc cũng đều như thế cả.

Theo luật Gia-long của bản triều, thì không cho dùng con gái làm thừa tự, bắt phải chọn lấy cháu thân trong họ mình, ý cũng lấy rằng nữ sinh hướng ngoại, con gái vẫn theo về thống hệ của nhà người, không được giữ việc cúng lễ ở nhà mình, mà con anh em cũng như con mình (huynh đệ chi tử do tử giã) cũng vẫn là huyết thống của nhà mình, dùng để làm người thừa tự cho mình, so với tình lý mới là chính đáng, mà việc cúng lễ về sau, mới mong giữ được lâu dài vậy.

(*Còn nữa*) H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 3 Octobre 1928

Nước Pháp

Tại hội đồng các quan thượng-thư

Tại hội-đồng các quan thượng thư, M. Briand, tổng trưởng bộ ngoại giao đã nhắc lại mọi công-việc thương nghị của hai chánh-phủ Paris và Londres, về việc công bố bản giao ước chiến-thuyền của hai nước. Nước Anh muốn rằng trước khi nước Nhật và nước Ý chưa đáp lại ra làm sao, thì không công bố bản giao ước ấy vội. M. Briand sẽ xin chánh-phủ Anh, nên kíp công bố bản giao ước ấy để phá mọi lời ngờ-nhận với chánh phủ Hoa-kỳ.

Tại ban tài chánh của thứ dân nghị viện

Ban tài chánh của thứ dân nghị-viện đã xét bản sổ chi tiêu của bộ thuộc-địa. Vì việc lập bộ hàng không ban tài chánh hoãn chưa xét đến các sổ chi tiêu về việc binh. M. Bruset, đại-biểu của ban hội-đồng thuộc-địa xin dựng một viện thuộc-địa.

Việc đình công ở quận Nord

Các ông lãnh tụ của tầng xã hội có khuyên thợ làm nghề dệt hiện đương đình-công phải phòng bị với mọi việc hành-động của bọn cộng-sản, vì họ muốn lấy nên một việc đình công có tính cách chánh trị.

Thụy điển

Tòa nội các mới

Tòa nội các mới tuyên bố chương trình có nói tòa nội-các sẽ bảo hộ sự tự do, và cái quyền sở hữu. Tòa nội các sẽ đưa vào các đảng bên hữu, song cũng mong các đảng khác hiệp lực với. Ở trong và ở ngoài, tòa nội-các sẽ bảo vệ cho cuộc hòa-bình, và sẽ bổ cứu cái nạn thất nghiệp.

A R I. P.

Bộ hàng-không ở Pháp

Sau khi quan Giám-quốc ký các sắc lệnh ấn-định cái chức tự của quan tổng trưởng bộ hàng không, thì quan Laurent Eynac [illegible] tuyên bố với các báo cái ý muốn lập đường bưu chính hàng-không nối Paris với tất cả các kinh thành Âu-châu, cho đường đã có rồi chạy cả ngày lẫn đêm, và nối thêm đường Paris-Amsterdam cho đến Malmoe, nối thêm đường Paris-Berlin-Varsovie, cho đến Moscou; nối thêm đường Paris, Madrit cho đến Lisbonne, nối đường Bắc phi-châu cho đến Madagascar, nối thêm đường Syrie cho đến Đông-dương, và Viễn-đông, đặt các đường Bưu chính Nam Mỹ hẳn làm đường hàng không, cho phép các công-ty đặt chương-trình rộng rãi hơn, có giao ước dài hạn, và được nhà nước đảm bảo cho, cấp cho bộ hàng-không thuộc địa nhiều đội tàu bay, và đặt nhiều trường để tàu bay ở Pháp.

Từ giờ, M Laurent Eynac, sẽ soạn lấy sổ chi-tiêu. Các khoản chi-tiêu về năm 1929, cộng là 1 nghìn triệu 500 triệu, quan thượng thư sẽ xin tăng số tiền cho các sở khảo cứu chuyên-môn, và cho các việc thí nghiệm thực tế.

M. François Poncet, thứ dân nghị-viên ở quận Seine được cử vào chức tiên thẩm ủy viên sổ chi thu của bộ hàng không.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 26 và 27 Septembre 1928

Việc chính-trị và binh-bị của chính phủ Quốc-dân

Hà-ứng-Khâm có nói chuyện với một viên ký-giả của một nhà báo [illegible]: Chính-phủ Quốc-dân sau này quyết bỏ cái lối ủy-viên mà dùng cái lối năm viện, để thi hành cái chính quyền của chính-phủ trung ương. Vì lối ủy-viên là cái lối chính-trị của chính phủ Nga Xô-viết, và trong đảng Quốc-dân mà có lẫn những phần tử đảng cộng sản, đã làm nguy hại cho Trung quốc. Vậy sau này chính phủ tổ chức lại, mục đích ở việc thực hành bỏ cái lối ủy viên của chính-phủ Nga Xô-viết đi. Còn như cái kế-hoạch tài binh, đã dự định từ cuối tháng Octobre này, tập đoàn quân thứ nhất sẽ thải hồi 10 vạn người, tập đoàn quân thứ hai sẽ thải hồi 12 vạn người, tập đoàn quân thứ ba sẽ thải hồi 7 vạn người, tập đoàn quân thứ tư sẽ thải hồi 5 vạn người, còn những số quân đội không phải thải hồi sẽ nhất luật đổi biên làm từng sư-đoàn, mỗi sư đoàn là 15 000 người, trực tiếp chịu quyền chỉ huy của bộ lục quân, cùng thời lại bỏ cả cái chế-độ tổng tư lệnh nữa.

Hà-ứng-Khâm lại nói chính-phủ Quốc-dân sẽ thiết thực bảo hộ những quyền lợi sẵn có của Nhật-bản ở Mãn-châu, nhưng [illegible] Điền-trung đổi biến cái phương-châm đối với Trung-hoa, khiến cho hai nước Trung-Nhật có thể thiết thực hợp tác được, và tăng tiến sự lợi ích của hai nước vậy.

Chánh-phủ Quốc-dân đối với Đông-tam-tỉnh

Một vị yếu nhân của chính-phủ Quốc-dân có nói chuyện với Hình sĩ-Liêm là đại biểu của Đông-tam-tỉnh rằng: Nếu Đông-tam-tỉnh đã quả quyết và thành thực phục tòng chính phủ Quốc-dân, thì chính-phủ Quốc-dân quyết không bao giờ lại kỳ thị Đông-tam-tỉnh, mong rằng Đông-tam-tỉnh sẽ cử vài người dự vào công việc chính trị của chính phủ trung ương. Lại rất mong hoặc Dương-vũ-Đình hay Trương-học-Lương đến ở Giang-ninh. Hình-sĩ Liêm đã đem ý ấy điện cho Dương, Trương xin giả lời.

Tôn-Khoa về Giang-ninh

Tôn-Khoa, Lâm-Xâm, Vương-sủng-Huệ sớm ngày 23 Septembre đã từ Thượng-hải vào Nam-kinh, liền cùng Hồ hán-Dân đi thăm Tưởng-giới-Thạch, Đàm-diên-Khải Lý-tôn-Nhân. Chiều hôm ấy Tưởng đặt tiệc ở tổng bộ để đãi Tôn và các ủy viên.

Kỳ tuyên bố về cái chế độ năm viện

Phần nhiều các ủy viên trung ương cho rằng sự tổ chức theo chế độ năm viện và năm chức viện trưởng nhậm chức là cái điểm bắt đầu trong buổi huấn chính, thực mở ra một cái kỷ-nguyên mới về nền chính trị thế giới, định đến tiết Song-thập này sẽ cùng thời tuyên bố thành lập, khiến cho quốc dân ở trong ngày cử hành lễ vui mừng to tát ấy, được thấy một sự rất mới mẻ vậy.

(*Dịch báo Tàu*)

Việc uống thuốc trừ bệnh lao

Tại hội Hàn lâm y học, ông giáo sư Lignières đã bày tỏ mấy cái tư tưởng riêng về các phương sách thi hành để bảo hộ nhân loại đối với bệnh tật, và về việc dùng thuốc trừ B. C. G. Sau khi ông khen ngợi các công cuộc trừ bệnh lao ở nước Pháp, nhưng cái kết quả không được hoàn toàn như người ta tưởng vọng trước đây, thì ông có nói: có một việc công chúng có thể tán trợ vào các phương sách phòng bị, là tránh việc nhổ xuống đất, cũng là tránh đừng tung bụi lên. Nên lập lệ ai trái phép thì trừng-phạt mới phải.

Ông lại nói việc dùng thuốc trừ không phải là vô ích, nhưng ông không chắc rằng thuốc trừ bệnh [illegible] có công hiệu, và vô hại. Ông phản trần mọi lẽ về cái biểu tổng kê của ông giáo sư Calmette. Ông viện mọi lời của ông giáo sư Léon Bernard mà nói rằng cứ như ý ông thì biểu tổng kê ấy không đúng. Ông nói muốn cẩn thận, thì nên đình bản việc dùng thuốc trừ bệnh lao cho đến khi nào phá tan hết mọi lời phản đối hẳn hay.

Sau cùng ông lại kể các khoản vệ-sinh nên thi hành, thêm vào sự dùng thuốc trừ một cách được công hiệu thì có tảo trừ hẳn được bệnh lao.

Ông muốn hãy tạm đình việc dùng thuốc trừ bệnh lao, song ông cũng chúc rằng hội Hàn-lâm y-học bày tỏ cái ý kiến của mình về thuốc trừ ấy, và cử một tiểu ban để soạn một bản tờ trình về mọi việc.

ARIP.

Công việc của sở dương-hải ngư-nghiệp Đông dương trong năm 1924-1925

(*Dịch bản tờ trình của M. Armand Krempf*)

Công việc của sở dương-hải ngư-nghiệp trong năm 1924 - 1925, chú trọng về ba việc sau này: Tổ chức các cơ quan, tuyển các viên chức chuyên môn, khảo sát các vấn đề khoa học, và chuyên-môn.

Việc tổ chức các cơ quan

Trong năm mới rồi sở dương-hải ngư-nghiệp có thay đổi nhiều việc quan-trọng, khiến cho đã bắt đầu thi hành được các phần tốt yếu trong chương-trình.

I

Tàu *De Lanessan*, là một chiếc tàu 750 tấn tậu và chế riêng để dùng về việc đánh cá, và về việc khảo xét, hiện đã giao cho sở ấy dùng. Tàu đã làm việc vụ thứ nhất trong năm 1925.

Tàu ấy xếp đặt riêng để dùng về phép đánh cá tối tân, Tàu mua ở bên Pháp rồi xếp đặt lại theo một cái kiểu của M. Krempf soạn. Chính M. Krempf được cử trông nom việc xếp đặt tàu theo cái kiểu của ông. Tàu thử xong, đến ngày 1924, nhà nước tạm nhận, Tàu đi 63 ngày, đến ngày 7 novembre 1924, thì tới Haiphong không xảy ra việc ngăn trở gì quan trọng lắm Đến đây lại phải sửa sang lại đến cuối tháng mars 1925 mới xong. Ngày 7 avril, thì tàu *De Lanessan* bắt đầu làm việc ở vịnh Bắc-kỳ. Tàu ấy có đủ đồ dùng để đánh cá theo lối tối tân, vì có thể khảo sát các việc có lợi cho nghề đánh cá ở bể Trung-hoa. Trên tàu lại có các đồ thí nghiệm khiến cho cứ ở trên mặt bể mà có thể khảo sát và giải quyết được nhiều việc quan hệ về việc dương hải. Trên tàu có các thứ lưới tối tân dùng ở Âu-châu. Các thứ lưới kéo, tại cái hình lưới và cái cách mắt lưới, cũng chế theo một lối riêng, khiến cho có thể đánh lưới các giống trai ốc được. Cứ như công việc thí nghiệm buổi đầu, thì rõ dùng các thứ lưới ấy tại các bể nóng chắc sẽ được việc.

Các đồ dùng về việc thí nghiệm ở trên tàu, họp cả vào một phòng thí nghiệm khiến cho có thể kê-cứu tất cả các vấn đề quan hệ về giống thực vật giống sinh vật và giống vi-trùng, về địa chất các miền đáy bể, cùng về tính chất nước bể, về nhiệt khí, về trọng lượng và tính chất hóa học, cùng về các dòng nước. Ngoài các thứ ấy, lại có một cái máy dò bể, chế riêng để dò những chỗ rất sâu, và có hai bộ máy mới chế theo kiểu của M. Krempf soạn ra, một bộ dùng làm đồng hồ đo chiều sâu của bể, và một bộ dùng để chiếu mà xét đáy bể.

Sở dương-hải ngư-nghiệp rất lưu tâm về việc [illegible] kinh tế, vì vậy cái đồ trên tàu dùng về các việc ấy, phải chế một cách rất tinh vi, Trên tàu lại có một buồng để khảo sát các vấn-đề quan hệ cho tương lai Đông-dương, phòng ấy cũng rộng bằng phòng thí nghiệm.

Trong phòng ấy có:

1· Một bộ máy đem cá tươi mà chế làm đồ khô để lâu, một cách rất nhanh chóng và rất tiện lợi. Đồ khô để lâu ấy, tức là một thứ đồ ăn rất bổ.

2 Một bộ máy dùng hơi nước lấy mỡ trong các giống vật ở bể.

3· Các thứ máy làm cho ngấu, như thể cách chế nước mắm của người bản xứ, nhưng chế một cách tối tân, khiến cho phải dùng đến rất ít nhân-công.

4· Một bộ máy nước đá, để kê cứu về cái ảnh hưởng của sự lạnh đối với tôm cá.

5· Các thứ máy dùng để chữa các đồ hải vật, và giữ cho khỏi hư.

Các máy ấy đều chế một cách tối tân. Những máy phải chạy, thì phần nhiều chạy bằng điện.

Tàu *De Lanessan* lại có máy vô tuyến-điện, để thông tin, và để báo an.

II

Nhà cửa các sở ngư nghiệp ở trên bộ ở vùng Cầu-đá, và trên mũi đất Chụt, trong năm 1924-1925 cũng làm rất chóng.

Viện thí nghiệm chính, và mấy các nhà phụ thuộc, sở Công-tác làm xong trong năm 1924. Hiện đương xếp đặt. Nếu không xảy ra sự khó khăn, thì cuối năm 1925, nghĩa là khi làm xong một phần các nhà phụ định trong chương trình thì các nhà của sở ấy đã có thể dùng được. Năm nay đã sắm được nhiều máy móc chỉ đợi khi làm xong các nhà phụ ấy, thì máy sẽ lắp lên. Các máy ấy do M. Krempf đã xem xét ở bên Pháp, cốt dùng để thực hành hai vấn-đề quan trọng đương tra cứu ở sở Dương-hải.

Vấn đề thứ nhất là việc làm nước mắm, Khi thí nghiệm các máy, thì mục đích định là lấy các chất ở dưới tàu đã chế dở dang đem lên trên bộ chế cho xong để làm nước mắm.

Trong các máy ấy có các lò hấp, một bộ máy xay, các máy ép lọc, và một máy làm cho nước bốc thành hơi.

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»
(LES MISÉRABLES)
Của ông: Victor Hugo
Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất: 5 quyển, giá: 2$40
— *hai*: 4 quyển, giá: 2.05
— *ba*: 3 quyển, giá: 1.85
— *tư*: 5 quyển, giá: 2.55
— *năm*: 4 quyển, giá: 2.25
Cộng: 21 quyển, giá: 11.10

Giá bán toàn bộ 21 quyển: Mười đồng (10$00)
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20
— *cả 21 quyển làm hai gói*. 1.50

Bán tại Bản-quán

Vấn đề thứ hai là cách chỗ lại một cá đề chỗ tạm ở trên tàu. Một ấy đem chỗ lại, thì đề được rất lâu, và lại thêm cả chất bổ. Các thứ máy trên này, thứ thì đương tra xét, thứ thì đã làm xong, và lắp xong.

III

Trên bờ bể, ở mũi Chutt đã làm xong bốn nóc nhà rất là mát mẻ cho các viên chức Tây ở. Một nóc dùng cho ông quản đốc sở ngư nghiệp sở Công-tác đã làm xong từ tháng Septembre năm 1925.

Còn ba cái do sở ngư nghiệp quản lý việc xây dựng. Ba cái nhà ấy dùng cho viên tư ngân, viên coi việc cơ-khí, và viện chưởng tàu *De Lanessan*. Một cái đã đến ở. Còn hai cái kia, nay mai cũng sẽ ở.

(Còn nữa).

Những số công-thải được trúng giải mà vẫn chưa lĩnh tiền về

(Tiếp theo)

Kỳ thứ mười một (1er décembre 1924)

Những phiếu 500 đồng :

37.697 68.233

Những phiếu 100 đồng :

383 2.911 5.364 7.142 8.641 10.096 12.499 13.564 14.557 19.120 19.802 20.014 21.093 25.778 27.973 28.805 29.138 37.619 38.469 42.741 42.896 43.093 43.890

44.344 44.538 46.226 48.297 50.777 51.931 53.548 53.678 62.060 63.577 63.745 65.978 68.853 69.461 69.551 70.087 70.299 70.506 72.494 73.654 73.965 74.437

75.287 75.334 75.400 76.329 77.200 78.399 78.500 78.643 78.668 78.739 78.749 79.995 81.557 81.560 81.786 82.456 83.115 83.592 84.562 85.956 86.768 87.039

88.896 90.190 90.895 91.822 92.725 93.185 95.962 97.741 98.024 98.086 98.494 98.512 98.621 99.016 103.051 110.517 114.385 117.828 118.237 118.778 120.463 122.609

Kỳ thứ mười hai (1er mars 1925)

Những phiếu 500 đồng :

89.042 92.246

Những phiếu 100 đồng :

35 3.289 3.522 3.530 5.591 8.799 9.531 11.644 14.539 15.847 15.855 16.934 19.105 20.304 20.537 21.460 23.525 25.326 26.892 29.024 31.132 31.233 32.525 33.747 36.492

36.657 37.271 37.297 38.799 38.952 40.921 41.507 42.835 42.638 43.352 43.528 45.592 48.966 49.381 50.676 53.552 54.230 54.357 54.660 62.327 63.861 65.297 66.871 67.096 67.211

67.400 68.042 68.769 68.870 69.000 69.129 69.627 70.603 72.352 72.507 73.680 74.332 74.459 75.739 76.260 77.873 78.490 78.716 78.758 78.855 79.559 79.931 83.481 83.504 83.554

86.640 89.212 89.395 91.292 92.924 92.926 96.242 97.348 97.373 98.606 100.265 100.606 103.207 103.932 104.645 107.939 108.842 110.334 115.344 118.249 118.308 120.134 122.050 123.332

Kỳ thứ mười ba (2 juin 1925)

Phiếu 500 đồng :

37.480

Những phiếu 100 đồng :

2.234 4.403 7.226 10.710 11.527 17.377 18.498 23.549 23.838 24.467 25.374 26.409 26.814 28.052 30.942 30.909 31.915 32.703 34.589 35.452 35.926 37.251 37.433 37.814 38.148 38.424 39.880 39.882

42.175 42.819 43.635 43.931 46.730 46.770 48.420 50.377 50.969 52.890 54.159 54.337 54.509 55.578 55.899 56.816 56.952 58.640 58.708 58.790 58.792 61.175 62.378 63.540 64.427 65.293 66.473

67.197 69.616 73.299 74.793 75.091 75.617 76.442 77.565 79.620 79.687 79.963 81.559 81.634 81.700 83.369 83.508 84.472 85.955 87.515 87.932 88.371 89.332 90.977 91.049 91.919 93.833 94.442

94.661 94.851 95.099 95.526 97.089 98.327 98.390 98.541 98.712 98.950 99.216 100.268 101.696 102.351 104.113 104.290 110.929 114.963 115.503 117.683 117.941 118.875 120.132 120.182 121.989 123.398 123.470

(Còn nữa)

Le PARFUM des HUMANITES

(Sử-Ký Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . .	2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển	1.00

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, nhiều lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai bào 30 bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Bỏ ai không gửi cứu theo thì sở đi nguyên như cũ hoặc phải trả cộng hơn.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 23 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		9$80
nhì,	—	8 90
ba,	—	7 90
Thóc hạng nhất,		5 70
Bắp ngô	—	5 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 5 Octobre 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 30.

Thời giá quốc trái :
Ngày 3 Octobre 1928

3 %	hoàn dần		76 f. 05
3 ½ %	hoàn dần		97 f. 40
4 %	vĩnh viễn	1917	78 f. 45
4 %	»	1918	78 f. 60
6 %	»	1920	103 f. 97
5 %	hoàn dần	1920	110 f. 80
4 %		1925	120 f. 00
3 %	vĩnh viễn		65 f. 00
5 %	1915-1916		93 40

Tin tàu. — Tàu *Songbo* đến chủ-nhật 7 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Hoihow và Fort-Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 6 octobre.

— Tàu *Tonkin* đến thứ ba 9 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ hai 8 octobre.

Tin đường sá. — Vì đang chữa lại cái cầu gỗ ở Kim-bôi và mấy cái cầu con nữa, cho nên đường số 220 từ Kim-bôi đến Đông-lo và đường số 224 từ bến đò Nội-trang đến Ban-bôi, tỉnh Thái-bình, xe sẽ không đi lại được.

Hội-đồng Chính-phủ. — Chiếu theo điều thứ nhất, chỉ-dụ ngày 20 Octobre 1911 về cách sắp đặt Hội-đồng chính-phủ Đông-dương, các quan chức có tên sau này được cử làm :

Hội viên thực-thụ hội đồng Chính-phủ

L E. Ng-hữu-Bài, Lại bộ thượng-thư sung Cơ mật viện-trưởng, đại-biểu cho Trung-kỳ ;

L'Oknha Youmerbaen Chea, Hình bộ thượng-thư đại biểu cho Cao-mên.

MM. Phạm-v-Tươi, Đốc phủ sứ hưu trí đại biểu cho Nam-kỳ ;

Hoàng-trọng-Phu, Tổng-đốc Hà-đông, đại biểu cho Bắc-kỳ ;

Tiao Phetsarath, Đình thần xứ Luang Prabang, đại biểu cho Ai-lao

Hội viên dự khuyết

S E. Hồ-đắc-Trung, Lễ bộ thượng thư, đại biểu cho Trung-kỳ ;

MM. Vũ-ngọc-Hoánh tổng-đốc tại viện Thượng-thẩm Hanoi, đại biểu cho Bắc-kỳ ;

Lê-quang-Trinh, y-khoa bác-sĩ, nguyên phó nghị-trưởng Hội đồng Quản-hạt, đại-biểu cho Nam-kỳ

L'Oknha Réach Déthéas Hau phó Thượng-thư bộ Binh, đại-biểu cho Cao-mên.

Tiao Souvannarath, quản-lý sở Tài-chính và Công-chính xứ Luang-Prabang, đại-biểu cho Ai-lao,

Vì lẽ gì tàu bay Đức chưa tới nơi. — Quan Lãnh-sự Pháp tại Calcutta, ngày hôm kia 3 octobre có điện rằng Nam-tước Huenefeld vì trời mưa phải ở tại Mandalay, hễ khi nào ở Calcutta khởi hành thì sẽ báo trước.

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng :

Hanoi : Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong : Cinéma Gaumont

Cho thuê -- Mua -- Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.

Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại : để giữ chỗ tại
Cinéma Pathé số 543
Nhà giấy : 546

KHẨN TRỌNG. -- công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với công-ty Société Indochine Films et Cie.

TRUNG · BẮC HỌC · HIỆU

22, Rue Lamblot (phố Nhà Thờ) máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

Cấm xe ô-tô và xe ngựa ở các phố Khách trong hai ngày hội Song-Thập. — Quan Đốc-lý lấy làm hân-hạnh bá cáo để nhân-dân thành-phố Hanoi biết rằng nhân-dịp hội Trung-hoa Dân-quốc kỷ-niệm ngày 9 và 10 octobre từ 18 đến 23 giờ các xe ô-tô và xe ngựa cấm không được đi trong các phố sau này :

1. *Phố hàng Ngang* : Chắn từ chỗ ngã tư hàng Bạc, hàng Bồ và hàng Đào.
2. *Phố hàng Đường* : Chắn từ chỗ ngã tư ngõ Gạch và hàng Cá.
3. *Phố Phúc-kiến* : Chắn từ chỗ ngã tư hàng Cân và hàng Sơn.
4. *Phố hàng Buồm* : Chắn từ ngã tư hàng Mã-mây, ngõ chợ Gạo (Ancien canal) và ngõ hàng Mã-mây.
5. *Phố Nguyễn-duy-Hàn.* Tức là đường số 16 sẽ chắn từ chỗ rẽ sang hàng Buồm.
6. *Phố Lalaste.* Tức là đường số 23 sẽ chắn từ chỗ rẽ sang hàng Buồm.

Đường xe lửa Vân nam. — Công ti xe lửa Vân-nam bá cáo rằng xe lửa đã chạy được như thường đến ga Chouei-t'ang.

Vì hành-khách đi đâu cũng phải sang từ Chouei-t'ang đến Tch'eng-Kong vẫn phải thay xe ở *kilomètre* 440 cho nên đi quá ga Chouei-t'ang thì công-ti chỉ nhận những đồ hành-lí và hàng hóa gửi mau, mỗi kiện không nặng quá 40 *kilos* thôi.

Lễ phát thệ tại tòa án. — M. Sadani nguyên làm chánh tòa án Sơ-thẩm Saigon mới bổ làm quyền cố vấn tại tòa Thượng-thẩm Hanoi thay M. Dupré về nghỉ bên Pháp sáng hôm nay lúc 8 giờ đã làm lễ phát thệ để nhận chức mới, lễ ấy có quan chánh viện Thượng-thẩm Morché ngồi chủ tọa, các quan tòa Thượng-thẩm, tòa Sơ-thẩm cùng các Luật-sư đến dự.

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP SOFAL.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ độ ngữ đẳng Bác-đầu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22 dây nói số 286

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

Tòa Thượng thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Tiêu tiền công dân. — Lê-văn-Trinh là thủ-quĩ làng Bích-đại thuộc phủ Vĩnh-tường tiêu mất 69$00 tiền quĩ khi quan sở tại về khám đã cho khất để lo đền mà cũng không đền. Tòa Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt Lê-văn-Trinh 6 tháng tù, 188$00 và bắt phải bồ số 69$00 trả cho dân làng. Tòa Thượng-thẩm y án.

Đánh nhau vì ngôi thứ. — Ngày 27 tháng 3 vừa rồi, nhân có việc làng, tên Tình ở làng Trương-xá thuộc phủ Lý-nhân ra đình thấy Trần-văn-Hoành tức Quý là lính khố đỏ cựu chưa khao vọng, đã vào ngồi chiếu với quan-viên, mới hỏ ọe và hạch xách. Tên Hoành lấy làm tức cùng với con trai là Trần-văn-Quang đánh người ấy bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt cả hai bố con, mỗi tên 2 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm phạt tên Quang có 10$00 và tha cho tên Hoành vì xét tên Hoành không đánh người ấy.

Đánh hung. — Vì chuyện không bằng lòng nhau, ngày 6 tháng 2 nhuận vừa rồi Đinh-khắc-Đản và Đinh-văn-Luyện ở làng Lật-sơn, thuộc Kim-bảng nhân thấy nhà người làng tên là Dương-đặng-Thơm làm cỗ khao vọng cho người nhà đi qua chửi cạnh chửi khóe, sau thấy người ấy ra lời thì hai tên ấy cầm đá xúm lại đánh bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt Đản và Luyện mỗi tên 10$00. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ỷ thế làm sằng — Ngày 22 tháng 3 tây một người tên là Ngô-văn-Khảo ở ấp Đồn-chang có mua được một con trâu ở làng Viên-xá (Bắc-ninh) dắt về qua làng Phù-tải thuộc huyện [illegible] là trâu gian giữ lại. Khi người ấy đưa văn-tự ra thì lý-trưởng bắt phải bồi 5$00 và bắt phải làm giấy bắt nhận trâu rồi lại lấy trâu không trả. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-giang phạt Tạ-văn-Phái 1 năm tù và bắt phải bồi 5$00 tiền lễ và 34$00 là giá tiền con trâu. Tòa Thượng-thẩm tha cho lý-trưởng vì xét không đủ chứng cớ.

Tuần-phu đánh lý-trưởng. — Ngày mồng 9 tháng 5 tây vào hồi 6 giờ tối, lý-trưởng Trương-v-Tĩnh, ở làng Lê-mật, thuộc huyện Gia-lâm, đi qua điếm thấy lũ tuần đinh Ng-v-Hoạch, Ng-v-Sự và Trương-v-Bồ bắt trói một người đàn-bà mà không tường báo gì cả thì có hỏ mắng lũ ấy. Đến 11 giờ đêm, lũ ấy thấy lý-trưởng ra điếm lấy cát ném vào mặt, rồi đánh bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt lũ tuần đinh ấy mỗi tên 1 tháng tù và bắt phải liên-đới với nhau bồi thường 5 đồng cho lý-trưởng. Tòa Thượng-thẩm tăng tội lũ ấy mỗi tên ba tháng tù và y tiền bồi thường.

Lý-trưởng giấu tang vật, tha kẻ gian phi. — Ngày 14 tháng 4 tây, vào hồi 5 giờ chiều, một người tên là Ng-xuân-Thái, là thợ may ở phố Đông-thái (Vĩnh-yên) mang năm tấm the mua ở Hanoi về đương đi ở địa-phận làng Thạch-đà, thuộc phủ Yên-lãng bị một đứa tên là Hai cướp giật. Người ấy vừa giằng, vừa chỉ hô lên thì có tuần đinh ấp Phi-thư đổ ra bắt đứa cướp đường ấy rồi giải trình lý-trưởng Ng-văn-Lộc ở làng Đàm-nội. Lý-trưởng tham-lam đem giấu tang-vật đi và tự-tiện tha cho đứa cướp đường lại trói người mất của lại dậm dọa để cho im chuyện đi. Tòa Nam án tỉnh Phúc-yên phạt lý-trưởng Ng-văn-Lộc 3 tháng tù 25 đồng và bắt phải trả lại 5 tấm the cho người thợ may. Tòa Thượng-thẩm y án.

Lấy hai vợ cả. — Ng-xuân-Trợ, ở làng Mạc-thư, thuộc huyện Thanh-hà bị tâu trước đã lấy một người tên là Dương-thị-Nhất ở làng Tiên-xá, làm vợ cả, sau dường dẫy người ấy lại người làng Du-la, tên là Phạm-thị-Tý cũng làm vợ cả, phải tòa Nam án tỉnh Hải-dương phạt 3 tháng tù, nay được tòa Thượng-thẩm tha cho vì xé chưa khai sổ giá thú.

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ-MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông-nom.

Hỏi tại: Hàng-giò, 33, Hanoi.

Hãy còn một ít vé

Cuộc sổ số của hội Nam-kỳ bổn-quốc đức-trí thể-dục
(và làm nhà cho học-sinh ta du-học tại Pháp-quốc)

Một số nhất được : 60.000 piastres

Giá bán, mỗi vé : 2$00

Trước định mở số vào ngày 14 Juillet vừa rồi, nhưng nay lại hoãn đến ngày 11 Novembre 1928

XIN MUA MAU MAU KẺO HẾT

Có Bán vé tại Bản-Quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này :

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé : 0. 30

Cuộc đánh số giúp trẻ Tây-lai vô thừa nhận. — Những vé trúng số thì sẽ trả tiền tại nhà Ngân-hàng Đông dương (Banque de l'Indochine) kể từ ngày 8 octobre trở đi. Những vé ấy phải đem trình trước tại trường Trẻ con Tây-lai mồ-côi (Orphelinat des Enfants Métis) ở phố Delorme, số 3 Hanoi để lấy chữ ký của viên thư-ký sung chức tả ngân.

Ngạch tòa sứ. — M. Ng-sỹ-Phan thư ký hạng tư ngạch tòa Sứ hết hạn nghỉ nay đổi đi Hà-nam thay M. Lê-văn-Mai thư ký hạng sáu được vào học tại trường Cao-đẳng.

Lịch sang năm (1929). — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia gần xa biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã bắt đầu in, vậy các ngài muốn mua buôn hay muốn đặt cho hiệu các ngài thì xin kíp đến bản-quán mà chọn trước lấy các kiểu vẽ đẹp, nếu chậm thì người ta chọn hết mất.

Sau đây bản-quán in thử ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

FÉVRIER
二月 10 初十日
DIMANCHE
Ste Scolastique
Fête du nouvel an annam
1er jour du 1er mois de Kỷ-Tị

小月 正
Kiến Bính-dần — Sóc Bính-tuất
壹 初
Ngày Bính-tuất
Hành Thổ — Sao Tinh — Trực Thành
Kị : Tu chủ — Chiêu thực — Bính-thời — Tác-táo
Ngột-khuyết
TIẾT NGUYÊN-ĐÁN
Hỷ thần và Tài-thần đều ở phương Tây Nam, Quỉ-thần ở Tây Bắc Xuất hành nên đi cuối giờ Tí đầu giờ Sửu mà đi đến phương Tây Bắc thì tốt lắm. Hay đi vào giờ Mão cũng tốt.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . .	0$35 một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 49 . . .	0 45 »
Tiền cước 1 quyển .	0 25 »
» 2 quyển .	0 40 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi-xuân-Thành
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Nhà thương và nhà hộ sinh
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
Quan Đốc-tờ Blot
65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đã cả máy điện máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi hỏi ở giờ nào.

Bằng Sơ-học yếu-lược. — Bằng Sơ-học yếu lược (Certificat d'études élémentaires indigènes) ở Hanoi năm nay đã có rồi. Những học trò cũ ở *Trung bắc Học-hiệu*, ai hạch đỗ bằng ấy, thì có thể lại trường học mà lĩnh về, buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ 30, chiều từ 2 giờ 30 đến 5 giờ, trừ chủ nhật không kể.

Diễn kịch giúp hội Trí-tri. — Đến tối thứ bảy, 6 octobre này, hồi 8 giờ tối, rạp hát Sán-nhiên-đài hát giúp hội Trí-tri một vở cải-lương Nam-kỳ « Tang-Đại giả gái » (tích này trích trong truyện Anh-hùng-náo Tam-môn-giai) ở nhà hát Tây phố Đồn-thủy để lấy tiền thêm vào việc làm nhà Hội-quán ở phố hàng Quạt.

Quan Đốc-lý Tholance đến chủ tọa.

Chương-trình phát không lấy tiền, và không quyên gì cả.

Trong lúc nghỉ hát, có ca các lối theo nhịp đàn.

Hội Trí-tri xin kính mời các ngài hội-viên cùng các nhà nhiệt thành việc công-ích, tối hôm thứ bảy này đến tán thành cho.

Hội Trí-tri lai cáo.

Ngạch học-chính. — Các cựu học-sinh trường Sư-phạm Hanoi có bằng Cao-đẳng tiểu-học và bằng Sư-phạm đều được bổ :

A. Giáo-học hạng tám

MM. Ng-đức-Nghi, Ng-văn-Thịnh, Tô-Dương, Ng-văn-Ty, Nghiêm-xuân-Mão, Trần-văn Khanh.

B. Giáo học phụ tá niên-bổng 528$

MM. Ng-văn-Ngu, Vũ-đình Quang, Hoàng thế-Mỹ, Ng-doan-Tường, Ng-văn-Nhân.

Các cựu học-sinh năm thứ tư trường Sư-phạm Hanoi có bằng Sơ-học và có tên sau này đều bổ :

làm giáo-học phụ-tá niên-bổng 360$

MM. Ng-xuân-Đạo, Ng-văn-Dục.

Được bổ làm giáo học tập sự :

MM. Ng-văn-Nga, Hoàng-văn Khuê, Lê-văn-Cẩn có bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt.

Được bổ giáo học phụ tá niên bổng 450 đồng

M. Ng-văn-Doan có bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt.

Thuốc lá MÉLIA không dáo cổ, không khan dọng. Hương vị thơm ngon.

CINÉMA - PALACE
HANOI

sắp chiếu film :
LES MISÉRABLES
en 4 Epoques — 31 Parties

Chuyện này, ông Nguyễn-văn-Vĩnh đã dịch thành sách — công nhận là một chuyện hay rất có giá-trị.

BÁN RẺ :

Một cái quạt điện ;
Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;
Một cái máy động cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc
63 phố hàng Bông

La Pensée de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư-tưởng »
(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI :

1 — Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ	
toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển :	0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa, toàn bộ :	1 00
2 — Tê-lê-mặc phiêu lưu ký	
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển :	0 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa, toàn bộ :	0 60
3 — Lịch sử ông Paul-Bert	
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển :	0 05
hoặc đóng làm 1 quyển lớn có bìa, toàn bộ :	0 15
3 — Qui-li-ve du ký	
có ba quyển nhỏ mỗi quyển .	0 05
hoặc đóng làm 1 quyển lớn có bìa, toàn bộ :	0 15

TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ :

1 bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ.	0$30
1 bộ Tê-lê-mặc phiêu lưu ký.	0 20
3 quyển Lịch-sử ông Paul-Bert . . .	0 13
1 bộ Qui li-ve du ký.	0 13
Cả bốn thứ gởi làm một gói.	0 45

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mỗi quyển số ít là 64 trang, giá mỗi quyển 0$05.

Các ngài ở xa muốn ấy bản-mà gửi đến sách, xuất bản quyển nào gửi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước ; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản-xã sẽ có thư báo trước để các ngài lại gửi thêm tiền lấy sách liên tiếp mà xem.

CANDIDE

VOLTAIRE

(Suite)

— Hélas! dit Candide, je l'ai connu, cet amour, ce souverain des cœurs, cette âme de notre âme; il ne m'a jamais valu qu'un baiser et vingt coups de pied au cul. Comment cette belle cause a-t-elle pu produire en vous un effet si abominable »? Pangloss répondit en ces termes: « O mon cher Candide! vous avez connu Paquette, cette jolie suivante de notre auguste baronne; j'ai goûté dans ses bras les délices du paradis, qui ont produit ces tourments d'enfer dont vous me voyez dévoré; elle en était infectée, elle en est peut-être morte. Paquette tenait ce présent d'un cordelier très savant, qui avait remonté à la source: car il l'avait eue d'une vieille comtesse, qui l'avait reçue d'un capitaine de cavalerie, qui la devait à une marquise, qui la tenait d'un page, qui l'avait reçue d'un jésuite qui, étant novice, l'avait eue en droite ligne d'un des compagnons de Christophe Colomb. Pour moi, je ne la donnerai à personne, car je me meurs. — O Pangloss! s'écria Candide, voilà une étrange généalogie! n'est ce pas le diable qui en fut la souche? — Point du tout, répliqua ce grand homme, c'était une chose indispensable dans le meilleur des mondes, un ingrédient nécessaire: car, si Colomb n'avait pas attrapé dans une île de l'Amérique cette maladie qui empoisonne la source de la génération, qui souvent même empêche la génération, et qui est évidemment l'opposé du grand but de la nature, nous n'aurions ni le chocolat ni la cochenille; il faut encore observer que jusqu'aujourd'hui, dans notre continent, cette maladie nous est particulière, comme la controverse. Les Turcs, les Indiens, les Persans, les Chinois, les Siamois, les Japonais, ne la connaissent pas encore; mais il y a une raison suffisante pour qu'ils la connaissent à leur tour dans quelques siècles. En attendant, elle a fait un merveilleux progrès parmi nous, et surtout dans ces grandes armées composées d'honnêtes stipendiaires bien élevés, qui décident du destin des États; on peut assurer que, quand trente mille hommes combattent en bataille rangée contre des troupes égales en nombre, il y a environ vingt mille vérolés de chaque côté. — Voilà qui est admirable, dit Candide; mais il faut vous faire guérir. — Et comment le puis je? dit Pangloss; je n'ai pas le sou, mon ami, et, dans toute l'étendue de ce globe, on ne peut ni se faire saigner ni prendre un lavement sans payer, ou sans qu'il y ait quelqu'un qui paye pour nous ».

Ce dernier discours détermina Candide; il alla se jeter aux pieds de son charitable anabaptiste Jacques, et lui fit une peinture si touchante de l'état où son ami était réduit que le bonhomme n'hésita pas à recueillir le docteur Pangloss; il le fit guérir à ses dépens. Pangloss, dans la cure, ne perdit qu'un œil et une oreille. Il écrivait bien et savait parfaitement l'anabaptiste Jacques en fit son teneur de livres. Au bout de deux mois, étant obligé d'aller à Lisbonne pour les affaires de son commerce, il mena dans son vaisseau ses deux philosophes. Pangloss lui expliqua comment tout était on ne peut mieux. Jacques n'était pas de cet avis. « Il faut bien, disait-il, que les hommes aient un peu corrompu la nature, car ils ne sont point nés loups, et ils sont devenus loups. Dieu ne leur a donné ni canon de vingt-quatre ni baïonnettes, et ils se sont fait des baïonnettes et des canons pour se détruire. Je pourrais mettre en ligne de compte les banqueroutes et la justice qui s'empare des biens des banqueroutiers pour en frustrer les créanciers. — Tout cela était indispensable, répliquait le docteur borgne, et les malheurs particuliers font le bien général, de sorte que plus il y a de malheurs particuliers, et plus tout est bien ». Tandis qu'il raisonnait, l'air s'obscurcit, les vents soufflèrent des quatre coins du monde, et le vaisseau fut assailli de la plus horrible tempête à la vue du port de Lisbonne.

CHAPITRE V

Tempête, naufrage, tremblement de terre, et ce qui advint du docteur Pangloss, de Candide et de l'anabaptiste Jacques

La moitié des passagers affaiblis, expirant de ces angoisses inconcevables que le roulis d'un vaisseau porte dans les nerfs et dans toutes les humeurs du corps agitées en sens contraires, n'avait pas même la force de s'inquiéter du danger. L'autre moitié jetait des cris et faisait des prières; les voiles étaient déchirées, les mâts brisés, le vaisseau entr'ouvert. Travaillait qui pouvait, personne ne s'entendait, personne ne commandait. L'anabaptiste aidait un peu à la manœuvre; il était sur le tillac; un matelot furieux le frappe rudement et l'étend sur les planches; mais du coup qu'il lui donna il eut lui-même une si violente secousse qu'il tomba hors du vaisseau la tête la première. Il restait suspendu et accroché à une partie de mât rompue. Le bon Jacques court à son secours, l'aide à remonter, et de l'effort qu'il fit il est précipité dans la mer à la vue du matelot, qui le laissa périr sans daigner seulement le regarder. Candide approche, voit son bienfaiteur qui reparaît un moment et qui est englouti pour jamais. Il veut se jeter après lui dans la mer; le philosophe Pangloss l'en empêche, en lui prouvant que la rade de Lisbonne avait été formée exprès pour que cet anabaptiste s'y noyât...

(A suivre)

Chuyện chàng Căng-Đích

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

(Tiếp theo)

Căng-đích nói: « Thầy ôi! cái tình ấy tôi đây đã biết, nó là chúa tể cái lòng người ta, nó là linh-hồn của cái linh-hồn ta đó; nó đã làm cho tôi được hưởng một cái hôn và hai mươi cái đá-đít. Làm sao cái nguyên-nhân tốt đẹp ấy đối với tiên-sinh lại tạo-thành một cái kết-quả xấu-xa như vậy?

Bàng lộc trả lời rằng: « Này cậu Căng-đích qui-hóa của tôi ơi! Cậu đã biết nàng Ba-kết là một gã tùy-nhi có nhan-sắc của Nam-tước phu nhân. Tôi nhờ nàng được biết mùi khoái-lạc ở cảnh Bồng-lai, nên ngày nay mới phải chịu đau-đớn thế này. Nàng mắc cái bệnh ấy đã lâu, có lẽ nàng vì thế mà chết rồi cũng nên. Cái của qui-hóa này là do một vị giáo-sĩ giòng thắt-lưng-dây đã truyền sang cho nàng. Vị giáo-sĩ ấy thông thái lắm nên đã truy-nguyên ra được cái bệnh ấy: thì ra người bị một vị Bá-tước phu-nhân đã già truyền sang, mà phu-nhân thì đã thu được ở tay một viên đại-úy kỵ-mã. Đại-úy thì lấy ở một vị Hầu-tước phu-nhân sang, mà phu nhân mắc phải là tại một tên thiếu-niên hầu cận. Tên thiếu-niên này thì bị một ông cố-đạo giòng Tên truyền cho, mà ông cố-đạo đó thì hồi mới xuất-gia đã bị một người trong bọn theo ông Kha-luân-bố làm cho mắc phải. Đến tôi thì tôi không đổ cho ai nữa, vì tôi sắp chết đến nơi rồi.

Căng-đích nói to lên rằng: « Chao ôi! Bàng-lộc tiên-sinh ơi! Cái lịch-sử mới lạ làm sao? Cái thế-hệ ấy chắc ông tổ là thằng quỉ-sứ phải không?

Bàng-lộc tiên-sinh trả lời: « Không phải thế! Trong cái cuộc đời khoái-hoạt nhất thì cái đó là một vật cần phải có, là một vị không có không xong: vì nếu ông Kha-luân-bố không đến một cái đảo ở Mỹ-châu mà mắc phải cái bệnh ấy là một bệnh truyền độc cho cái nguồn sinh-sản, nhiều khi lại làm tuyệt cả đường sinh-dục, thì là phản-đối với cái đại-mục-đích của hóa-công, nếu ông Kha-luân-bố không mắc phải cái bệnh ấy thì chúng ta ngày nay đã không có sô-cô-la mà ăn, không có phẩm hồng-điều mà nhuộm. Lại phải biết rằng từ trước đến nay, cái bệnh ấy chỉ riêng cho dân xứ ta, cũng như cái tật hay tranh-luận nhau vậy. Còn người nước Thổ, người Ấn-độ, người Ba-tư, người Tầu, người Xiêm, người Nhật, họ chưa biết cái bệnh ấy là gì, song có một cái nguyên-lý đủ khiến cho họ trong mấy thế-kỷ nữa thế nào cũng biết. Nhưng hiện nay trong lũ chúng ta, và nhất là trong các đạo quân lớn, có những bọn thuê tiền để phá thành cướp nước, thì cái bệnh ấy lại càng lan rộng một cách lạ lùng. Người ta có thể nói chắc rằng mỗi khi có một đạo quân ba vạn người chiến-đấu với một toán quân cũng đông như thế, thì ước chừng mỗi bên có đến hai vạn người mắc bệnh giang-mai.

Căng-đích nói: « Thật là một câu chuyện lạ-lùng, nhưng tiên-sinh phải liệu mà thuốc thang cho khỏi bệnh chứ!

Bàng-lộc nói: « Làm thế nào mà chữa được? Qui-hữu ơi, hiện nay tôi trong lưng không có lấy một su nhỏ, thế mà ở trên mặt đất này, chỗ nào cũng vậy, nếu không tiền giả, hay không ai giả thay mình thì dù bảo người ta chích huyết mình hoặc rửa ráy gì cũng không được.

Căng-đích nghe nói vậy mới nghĩ ra một kế; chàng bèn đến lạy-lục kêu-van cùng ông Giác; ông người nhân-đức nên khi nghe chàng tả cái tình-cảnh của bạn chàng một cách rất là thảm-thiết, thì bằng lòng nuôi ngay ông nghè Bàng-lộc ở trong nhà, và tự bỏ tiền ra thuốc thang cho ông khỏi bệnh. Trong khi điều-dưỡng Bàng-lộc tiên-sinh chỉ mất có một mắt và một tai. Tiên-sinh vốn chữ viết đẹp và tính lại giỏi, nên ông Giác liền giao cho tiên-sinh việc giữ sổ-sách trong nhà. Được hai tháng, vì việc buôn bán, ông phải sang thành Lịch-bôn (là kinh-đô nước Bồ-đào-nha), ông liền đưa cả hai nhà triết-học xuống tàu đem theo. Bàng-lộc tiên-sinh giải nghĩa cho ông rõ tại sao mà việc gì ở trên đời cũng là thật hay cả. Ông Giác không biểu-đồng-tình mà nói rằng: « Thật là người ta ông trời phú-tính vốn hay mà tự mình làm ra thành dở, vì mới sinh ra thì tính vốn lành mà về sau thành ra lang sói. Ông trời có cho họ súng đại-bác lòng rộng hai mươi bốn ly và có cho họ các lưỡi ba-do-nết đâu, thế mà họ cũng tự chế ra ba-do-nết và súng đại-bác để tàn-sát nhau. Tôi lại còn có thể nói đến những việc phá-sản, và việc tòa án tịch-biên tài-sản của những người vỡ nợ để làm cho các trái-chủ phải chịu thiệt-thòi vì mất nợ. — Ông nghè độc-long cãi lại rằng: « Những việc đó cần phải có, vì các tai nạn riêng của từng người làm tội cho tất cả mọi người, như thế thì càng có nhiều tai-nạn riêng lại càng hay. » Trong khi tiên-sinh bàn tán, trời chợt tối sầm lại, gió bốn phía nổi lên đùng-đùng, thế là cái tàu đi gần đến bãi-cảng Lịch-bôn thì gặp một trận bão rất nên dữ-tợn.

CHƯƠNG THỨ NĂM

Bão, đắm tàu, động đất, rồi ông nghè Bàng-lộc, chàng Căng đích cùng ông Giác gặp những chuyện gì.

Một nửa hành-khách bị tàu tròng-trành, khi xô bên nọ khi ngả bên kia, trong người nhọc-mệt, phần lại khiếp-đảm nên không còn sức đâu mà lo đến sự nguy-hiểm nữa. Còn nửa kia thì vừa kêu cứu vừa đọc kinh; buồm rách tả-tơi, cột buồm thì gẫy, mà tàu thì bị thủng ra. Ai làm được thế nào thì cứ việc làm không ai nghe ai mà cũng không ai bảo ai được cả. Ông Giác cũng ra tay giúp bọn làm tàu mới trèo lên tận trên boong thượng. Một tên thủy-thủ đang cơn tức-giận đánh ông một cái thật-lực làm cho ông ngã xuống sàn tàu; nhưng nó đánh ông mạnh quá thành chúi người đi mà ngã lộn nhào ra ngoài tàu. May sao lại mắc vào cái cột buồm gẫy mà treo lủng-lẳng ở đó. Ông Giác chạy lại cứu, đỡ cho nó leo lên, vì cố sức sẩy chân ngã ngay xuống biển. Tên thủy-thủ trông thấy nhưng cứ điềm-nhiên để mặc ông chết đuối mà không thèm nhìn theo. Căng-đích lại gần trông thấy ân-nhân mình nhô đầu lên một lúc rồi lại chìm-nghỉm mất hẳn. Chàng muốn nhảy xuống bể chết theo ân nhân, nhưng Bàng-lộc tiên-sinh giữ lại mà bảo rằng bãi-cảng Lịch-bôn dựng nên là cốt để ngày nay ông Giác chết đuối ở đấy.

(Còn nữa)

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Thủy bình (水萍)

Tính chất khí vị

Thủy-bình bẩm thụ khí thanh âm ở dưới nước, vị tân đới toan, khí hàn, không có chất độc.

Công dụng

Thủy bình thổ khinh phù, tính thanh táo, cho nên hòa tễ nó lợi thấy phát hãn tiêu khát giải nhiệt, công hiệu rất linh nghiệm, nhưng phải biết rằng, chứng bệnh thuộc đại nhiệt mới dùng được, chứ biểu hư tự hãn thì không nên dùng.

Phụ lục

Bèo hái giữa hôm rằm tháng bảy, rải trong chỗ thoáng gió, đợi cho ráo hết nước, rồi phơi khô, tán mạt luyện với mật, viên to bằng đạn si đồng, mỗi sáng lòng không dùng ba viên hòa rượu uống, nó tán hãn chả kém gì ma hoàng, hạ thủy chả kém gì thông thảo, trị nhứt thiết bệnh phù thũng bệnh thiên khô (gió bán thân) thần hiệu, mà dùng nó nấu nước tắm thì bệnh thấp nhiệt sang dạng (ngứa gãi), cũng có thể giải trừ.

Lời dặn

Thủy bình là bèo thả trên mặt nước, cánh to, mặt trên xanh, mặt dưới tía, còn như cánh nhỏ mà hai mặt cũng xanh là tảo, ngộ dụng vô ích.

Quán trúng (貫衆)

Tính chất khí vị

Quán-trúng vị khổ, khí hàn, chất hơi độc.

Công dụng

Quán-trúng hòa tễ nó thẳng tới vào tạng phủ, chủ giải nhiệt sát trùng và tiêu tích khối.

Đương khi dịch tễ, dùng quán-trúng ngâm nước uống, có thể giữ khỏi truyền nhiễm.

Lê lư (藜蘆)

Tính chất khí vị

Lê-lư sinh về cuối mùa hạ sang đầu mùa thu, (vào quãng tháng sáu tháng bảy), vị khổ đới tân, khí [illegible] chất độc.

Công dụng

Kể ra lê lư cũng chữa khỏi nhiều bệnh, như bệnh đầu thống (chốc lở), bệnh tràng tích, (trong ruột có khối kết), bệnh tả lỵ, bệnh hầu tý, (đau cuống họng), bệnh ung thũng vân vân, nhưng tặng tính nó ố nhân-sâm và tế-tân thược-dược, mà dùng thổ lại thương tân dịch, cho nên hòa tễ không dùng nó, họa là đàm diên ủng thịnh, bất đắc dĩ phải tạm dụng độc vị tán bột hòa nước uống, cho được thoát thổ mà thôi.

Can đài (乾苔)

Tính chất công dụng

Can-đài là rêu khô, phẩm vật rất thường mà công dụng rất linh nghiệm có rằng nó sẵn mỗi chỗ một khác, thì chủ trị cũng khác.

Rêu mọc trên mặt đất gọi là địa điện thanh đài, vò sống hòa nước uống, chủ trị bệnh tâm phúc phiền muộn, sắc thang chủ trị bệnh hoắc loạn ẩu thổ.

Rêu mọc trên nóc nhà gọi là ốc du chủ lợi bàng quang và thanh bì phu phù nhiệt, (ấy chưa để sát vào da đã thấy nóng tức là phù nhiệt).

Rêu mọc bên trên tường gạch gọi là viên y, chủ trị bệnh hiếp thống, bệnh hoàng đản.

Rêu mọc trên mặt tường đất, gọi là thổ mã tông (bờm ngựa đất) chủ trị bệnh tị nục, bệnh cốt chưng, (tị nục là mũi chảy máu cam, cốt chưng là nóng âm ỷ trong xương).

Rêu mọc trong mặt đá bể, gọi là chẩu ly, chủ tiêu cốc, ôn trung, chỉ tiết lỵ.

Rêu mọc trên mặt đá núi, gọi là tiên tả, chủ trừ tà, và trị bệnh kinh giản.

Rêu mọc dưới lòng thuyền, gọi là thuyền đài, chủ trị bệnh ngũ lâm, (lâm là tiểu tiện lâm lịch)

Rêu mọc dưới lòng giếng, gọi là tỉnh đài, chủ trị bệnh thủy thũng, bệnh lở sơn, bệnh sang nhiệt.

Rêu mọc chỗ cống gạch, gọi là ngõa tông, chủ điên kinh bệnh huyết (bệnh đàn bà)).

Lời dặn

Thứ rêu nào trị bệnh nào cũng ngộ trúng bệnh thì thôi, không nên quá tễ, nếu quá tễ thì hao, rồi biến sinh bệnh nuy hoàng.

Huyên thảo (萲草)

Tính chất công dụng

Huyên-thảo tục gọi là cây hoa huyên, cũng có gọi là vọng ưu thảo, (chữ kinh thi; yên đắc huyên thảo ngôn thụ chi bối), người ta dùng nấu nước uống, có thể quên sự lo nghĩ.

Bệnh sa lâm (niệu thấy sỏi sạn như cát), hoặc tiểu tiện không thông lợi mà trong ngọc sơ đau, thì tán sống vắt lấy nước uống thần hiệu.

Riêng về phần hoa nó gọi là nghi nam, cho nên đàn bà có mang đeo hoa huyên luôn bên cạnh mình, thì sau này tất sinh con giai.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63. Rue du Coton — Hanoi

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Của ngọc thực

Đương thời nhà Đường có quan Thừa-tướng tên là Vương-Nhai, quyền thế nhất triều, các quan lớn bé đều là môn hạ, cơ thiếp trong nhà có đến vài mươi người, đồng bộc nước hàng nghìn đứa, thực là một nhà phú quý vinh hoa cổ kim hiếm có.

Phủ đệ quan Thừa-tướng ở ấp liền bên chùa Thanh-quang. Trong chùa Thanh-quang có sư-sự hiệu là Nhân-Vân, trụ trì từng đã lâu năm, kiên chí chân tu, quen điều khổ hạnh, tính tiết kiệm, dẫu vật nhỏ hữu dụng bằng sợi tơ hạt cám cũng không bỏ hoài. Chùa ấy có nhiều ruộng tốt lại của thập phương tiến cúng cũng nhiều, nhưng Nhân-Vân không từng dám lạm dụng đến của nhà chùa, để tiêu pha vào việc riêng cho thỏa thích. Các sư bác cùng các chú tiểu, cách ý thực đều phải khổ hạnh. Sư Nhân-Vân chỉ tích của chùa, để giúp đỡ cho những kẻ gặp cơn tai nạn, nhất là những kẻ tàng tật không làm được nghề gì, cơ hàn khổ sở, lại càng lưu tâm giúp lắm. Tiếng sư Nhân-Vân từ bi đồn khắp mọi nơi, nên khách thập phương mộ tiếng đến lễ càng đông, bổng lộc lại càng thêm lắm. Các sư tăng ở các chùa thiên-hạ không được chân tu, hay cờ bạc, chơi bời, sư Nhân-Vân không khi nào chịu giao thiệp với,

Những buổi đêm thanh cảnh vắng, quan thừa-tướng Vương-Nhai thường nghe thấy tiếng nhà sư gõ mõ tụng-kinh, tuy rằng cách tường nhưng rõ bằng một, có ý lấy làm ghét, thường nói rằng:

— Bọn sư mô chỉ mượn tiếng kinh kệ làm kế sinh nhai, đánh lừa thiên hạ lấy của, chứ kỳ thực có tu hành gì, gõ mõ với tụng-kinh, chẳng qua chỉ điếc cả tai làm ta mất ngủ. Vì phỏng đời nay có đến trăm nghìn ông phật Thích-ca đúng thế, đã chắc làm nên công cán gì cho thiên hạ nhờ. Ai mộ phật bằng ông Lương Vũ-đế thuở xưa làm bao phí đến bao nhiêu tiền của thiên-hạ, để in tạo chùa chiền, đến khi chết đói ở Đài-thành, phật nào có cứu.

Nguyên quan Thừa-tướng Vương-nhai bình sinh không tin phật giáo, ghét bọn tăng đồ, bất luận tuần tiết hay là ngày thường, cấm vợ con không cho vào chùa lễ phật. Khi chùa Thanh-quang có công việc lễ trọng chuông; thiện nam tín nữ xa gần đem tiền đến cúng rất đông, nhà quan Thừa-tướng ở gần bên cạnh không ai cúng một đồng nào. Cũng vì sớm khuya cách một lần tường có những tiếng kinh kệ ồn ào, trống chuông vang vẳng, thừa tướng lấy làm điều tai khó chịu, coi ghét cũng như một người ngủ ngáy ở bên cạnh mình, đã toan kế để bỏ chùa rời đi nơi khác, ý định như thế nhưng chưa nói ra, Không ngờ làm động quỷ thần tri, (bụng nghĩ thế nào, quỷ thần đã biết). Một đêm thừa-tướng đương nằm xem sách, thấy ông Long thần hiện lên đứng ở trước còn bảo rằng:

— Đạo phật là đạo quảng-đại từ bi, giáo thoát tục, chùa chiền là nơi khuyến thiện, khiến cho thiên hạ nghe thuyết luân hồi, tin lời báo ứng, biết sợ hãi mà cải ác hành thiện không dám làm càn, có bổ ích cho nhân tâm phong hóa không phải là ít. Nay Thừa-tướng định bắt rỡ bỏ chùa sao nên. Tuy rằng bọn ác tăng cũng lắm kẻ mượn tiếng tu hành làm việc bất chính, nhưng tựu trung cũng có nhà sư chân-tu tích-thiện, vì cũng như trong quan trường, có lắm kẻ những làm tham ô, nhưng tựu trung cũng có ông thanh liêm minh chính. Nhà-sư Nhân-Vân ở chùa Thanh-quang đây, tuy rằng giàu có nhưng tự dưỡng khổ hạnh, dốc lòng hành thiện, thường tích của để bố thí cho những kẻ tật bệnh khốn cùng, thật là một người học được thiện đạo. Nếu Thừa-tướng đừng bắt rỡ chùa, sau này nhà sư ấy cũng ngày cứu cho toàn gia Thừa-tướng được một bữa đỡ phải đói khát.

Đức Long-thần nói xong biến mất.

Thừa-tướng Vương-Nhai lấy làm kinh dị, nghĩ thầm rằng: «Có lẽ nào quỉ thần hiển hiện rõ ràng như thế bao giờ, không biết có thật hay là giấc mộng»

Tưởng rằng bóng quáng đèn lòa, rõ ràng thần hiện hay là chiêm bao.

Thừa-tướng tuy rằng lâu nay không tin sự quỉ thần, nhưng bỗng chốc thấy sự lạ như thế nên cũng không định bắt rỡ chùa nữa.

Trong phủ đệ thừa tướng có cái cống ở nước vo gạo thông qua sang bên sân chùa. Các đồng bộc bọn bếp quan Thừa-tướng thường đổ cơm nguội thừa xuống cống nước ấy. Sư Nhân-Vân ở chùa Thanh-quang thường ra chơi sân, thấy có nhiều cơm trắng chảy qua cống ấy tựa như bạch tuyết, lấy làm tiếc của giời, lại chắp tay niệm *A di đà phật, tội quá tội quá*, niệm phật xong, ngâm tám câu rằng:

Cày cấy công phu mấy tháng giời,
Làm ra hạt gạo để nuôi người,
Đã nên sắc trắng xem như ngọc,
Thổi đoạn hương bay lại ngát mùi.
No bữa quanh năm nhờ lợi đất,
Cứu cơ một bát cảm ơn giời,
Ngán thương nước cống cơm bừa bãi,
Lại sót dân cùng khắp mọi nơi,

(Còn nữa) Thạch-Đằng dịch thuật

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3003

VĂN UYÈN

Nhớ bạn

Vắng vẻ tin sương những nhớ ai,
Nhớ ai canh cánh suốt đêm dài!
Cá chim đáy nước tăm đâu thấy,
Nhạn lẫn từng mây bóng biệt khơi!
Sầu khắc mơ màng hồn bướm vẩn,
Năm canh tâm sự hạt châu rơi.....
Nhà lan thơ thẩn mong chờ đợi,
Non nước tình riêng luống ngậm ngùi.

Khóc bạn

(Từ-khúc)

Giời mây man mác,
Hoa cỏ liên miên.....
Tri-kỷ tìm đâu thấy?
Kim-sắng lình tồi tiên.
Tình ngao-ngán,
Nỗi ưu phiền!
Ngậm nhìn nét bút trên trang giấy,
Mơ tưởng hồn thiêng trước bóng đèn;
Bóng còn trang giấy thâu đêm,
Ngậm ngùi ngắm cảnh, bạn hiền nào
[đâu?!]

Tĩnh-trai Đỗ-đình-Tích.

Cái án Cao-Đài

IV

Đức Giê-su và đạo Cao-đài

Trong bài trước, tôi đã nói rằng đạo Cao-đài là một cửa hàng tạp-hóa, ai muốn cần dùng thứ chi, thì vào đó mua cũng có hết. Ai theo Thiên-chúa có Thiên-chúa, theo Phật có Phật, theo Khổng có Khổng v... v... Cái ý-tâm của các ông lập ra đạo Cao-đài tưởng như vậy là hay ho lắm, tưởng đem thâu góp các tôn-giáo lại làm một, như vậy thì ai theo đạo nào cũng có thể theo được đạo Cao-đài, mà như vậy là đạo Cao-đài là cao thượng siêu việt hơn hết thảy. Các ông ấy có biết đâu rằng thế là vô tri thức. Các món đồ tạp-hóa có thể thâu góp lại cùng một cửa tiệm chứ các tôn-giáo không khi nào ở chung với nhau được cùng một bàn thờ. Vì tôn-giáo nào cũng là có nghĩa-lý riêng, có ý-nghĩa riêng và lại phản đối với nhau thì đứng với nhau làm sao được. Tôi đã nói nếu mấy ông giáo-chủ sinh ra đồng thời cùng nhau thì đến đánh nhau vỡ đầu sứt tai, chứ nói sao được chuyện cùng nhau hội-hợp,

Tôi không hiểu một người theo đạo Cao-đài thì trong lòng trong óc họ có tư tưởng lộn xộn lung tung biết là chừng nào: không có thống-hệ gì cả, không có duy nhất gì cả, thì làm sao giữ được sự tín-ngưỡng là gốc của đạo. Đạo nào cũng vậy, đều cốt yếu nhất là buộc người ta phải nhất tâm theo đạo mình, thờ đấng thiêng liêng của mình, lại kham dọa rằng ai nhị tâm đã theo đạo này lại theo đạo khác thì sau chết phải xuống địa-ngục. Đạo nào lại chẳng tự cho mình là «chính» còn các đạo khác là «tà»?

Đối với điều ấy, thì đạo Gia-tô lại còn nghiêm-khắc hơn các đạo khác. Coi trong sách sấm truyền cũ (Ancien Testament) có câu: «*Đức chúa Trời có một, chỉ được thờ phượng một đức chúa Trời, nếu thờ phượng một tượng hình hay một vị thần nào khác thì ngài giận dữ*». Về đời trung-cổ (moyen âge) ở bên Âu-châu, là lúc đạo Gia-tô đang đang thịnh hành, có thể lọc về định biết bao nhiêu triệu người bị đốt bị giết, vì theo tà-đạo (es hérétiques), ấy là chưa kể những số người bị hại về các cuộc tôn-giáo chiến-tranh (les guerres religieuses) cũng là vì theo Gia-tô tân-giáo (Protestantisme). Cùng thờ một ông giáo-chủ nhưng chia ra làm hai phái, mà họ còn đâm nhau giết nhau như vậy, nói chi là theo đạo khác. Tôi dụ đâu xa làm chi, ta coi ngay cuốn lịch-sử của nước Pháp tốt đẹp biết là bao nhiêu, mà còn thấy có một trang đầm đìa những máu của bao nhiêu con em nước Pháp chết oan trong việc chém giết trong đêm hôm Saint Barthélemy vậy.

Mấy ông sáng lập ra đạo Cao-đài, rước cả đức Giê-su vào bàn thờ của các ông, nhưng chẳng hay các ông có biết lúc đức Giê-su còn sống hình như đã tiên tri rằng đến năm 1926, thì các ông bày đặt ra những trò cười gì không?

Chắc hẳn các ông có ngờ đâu tới. Để tôi dẫn chứng mấy câu sau về đoạn 24, sách Mathieu, trong kinh sấm truyền mới (Nouveau Testament) ra cho các ông nghe.

Trong những lời mà đức Giê-su nói tiên tri về việc tận-thế có những câu 10, 11, 23, 26 nó rằng: «*Khi ấy có nhiều kẻ sẽ bị sa vào chước cám dỗ, phản-nghịch nhau và ghen-ghét nhau. Nhiều tiên tri giả sẽ nổi lên mà dỗ giành lắm kẻ. Khi ấy nếu có ai nói với các người rằng: Kia, đấng cứu thế ở đây, hay là ở đó, thì chớ có tin. Vì có nhiều cứu thế giả và tiên-tri giả sẽ dấy lên làm những dấu lớn phép lạ để hoặc người. Này ta bảo trước cho các người. Vậy nếu có kẻ nào nói với các người rằng: Này ngài ở trong đồng vắng thì đừng có đi tới; ngài ở trong nhà cũng đừng tin.*

Ngày tận thế đã gần tới hay chưa, chúng ta chẳng biết đâu [mà nói] vì nhiều lần hết nhà tôn-giáo đến nhà khoa-học đã từng nói trước cuộc tận-thế, mà ta đã thấy chẳng nhằm gì hết, song đến những cứu thế giả, tiên-tri giả, như trong Thánh-kinh đã nói, thì ta đã thấy xuất-hiện ra nhiều lắm.

Xem mấy câu của đức Giê-su nói trên đó, thì đủ biết là khi ngài lập đạo đã tự cho đạo của ngài là độc tôn, không công-nhận đạo nào, cũng không liên-hiệp đạo nào cả; ở trong còn nhiều phép-tắc, nhiều tư tưởng, không thể liên hiệp được với đạo nào là khác nữa. Những ông Tương, Thơ, Trang, Ca v... v... có lý nào không hiểu tôn-giáo là gì, đạo Gia-tô là gì, sao lại để đức Giê-su phải tự với các tôn-giáo khác. Các ông ấy nói là đức Cao-đài thống nhất các tôn-giáo. Nhưng than ôi! Các tôn-giáo có phải là thứ có thể thống-nhất được với nhau đâu, nếu thật có đức Cao-đài, mà đức Cao-đài thật là Thượng-đế, thì ai bảo trước kia bày đặt ra nhiều tôn-giáo, chia năm chia bảy phản-đối thù nghịch nhau làm gì mà bây giờ muốn thống-nhất. Có phải là vô lý không?

C. L. B.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. ⊙ Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

MÁU HƯ CHẢY RƯỜN RA NGOÀI DA

Lời tục xưa nói không lầm: bao nhiêu ghẻ chốc ngoài da đều sanh ra bởi máu hư huyết kém.

Cũng bởi máu mà nó sanh ra các thứ bịnh, như là: đau gân cốt, đau bại, nhức nhối, đau trong gân, bịnh ra huyết trắng, cũng bởi máu hư cho nên nó sanh ra nhiều bịnh ghẻ, ung độc cùng nhiều thứ ghẻ rất ghê gớm và nhiều thứ bịnh đờn-bà phải mang, như là: đường kinh nguyệt không đều, huyết bạch, đau trong tử cung, sanh ra bịnh lâm bè cùng các thứ bịnh sanh ra lúc người đã lớn tuổi.

Vậy muốn tránh cho khỏi các chứng bịnh hiểm nguy, nó hằng đeo đuổi mà làm khổ cho ta đó, thì mau phải trừ các nọc độc chứa trong máu, thì nên dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*, là một thứ thuốc để mà khử trừ đồ độc trong máu, nó sửa máu ra trong sạch và nó thêm sức lực, nó làm cho ngũ tạng mạnh mẽ. Có nhiều người dường như hết trông cậy, như bị án tử về các bịnh ấy mà đã cứu khỏi cũng bởi nhờ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0, 05
Tiền cước Recommandé thêm 0, 10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(*Rừng Bảo-đài, Rừng [illegible] Rừng Hạ-cương*)

Trụ sở tại Hanoi, 63, Phố Hàng Bông
Điện-thoại số 156

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG tốt có tiếng, có cây từ 7 thước trở lên để làm cột nhà.

• *RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.*

Có xưởng tại Bến-xe- Vân-xuân, Hanoi

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ
LỚP DỰ BỊ
Giá bán 0$12

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn, 61-63, Phố Hàng Bông. -- Hanoi

Đi rất êm và bền!

Các nhà làm giầy tây muốn làm thứ giầy như ở bên Hoa-kỳ mới chế ra, thứ rất êm và bền thì nên dùng thứ cao-su sống mà làm đế,

CAOUTCHOUC CRÊPE

Đủ các hạng dầy mỏng và có bán sẵn cả dựa để dán, giá hạ hơn mọi nơi,
Xin lại hỏi tại hiệu:
HAI-CHINH
74-76, Rue des Ponts-en-Bois,
HANOI

35 103

Nhi-nữ anh-hùng

[illegible]

;;; Đó là tâm sự của Đặng cửu-sông, còn Chử-đại-nương thì nghĩ lớn thân con gái, tuy không bằng con giai, mà thờ mẹ cha đều phải hết lòng hiếu, để báo công ơn sinh thành. Nay *Hà-ngọc-phượng* đây kể thì tuy còn gấp mấy con giai, nhưng là thân con gái, nên đối với sự thờ cha mẹ ở sau khi cha mẹ đã qua đời, dù hết lòng hết lễ thế nào đi cũng vẫn như là không. Phương chi kẻ hèn mọn nay ta đây, đều được ở nhà hầu hạ cha già, nhưng cha già ngoài chín mươi tuổi, ngọn đèn trước gió, sớm chiều chưa biết lúc nào, vả lại đã nhận lời hương hỏa nhà họ Đặng con sẽ phải theo về họ Chử. Hai cha con cùng nghĩ càng lấy làm đau xót trong lòng, nên lại càng khóc lắm nữa. *An* lão gia phải chạy đến dỗ Đặng-cửu-sông, *An* thái-thái chạy đến dỗ Chử-đại-nương, lựa lời khuyên giải mãi mới thôi. Khi họ xong, lại có các nhà ở chung quanh đó lần lượt mang đồ lễ đến phúng viếng, làm lễ xong *An* lão và Đặng-cửu-sông bàn đến việc rước linh cữu ra thuyền, bỗng thấy có một người trang khách ở ngoài chạy vào, đưa mắt cho *Chử-nhất-quan*, bảo ra ngoài có việc gì. *Chử-nhất-quan* đi ra một lúc, rồi chạy vào ghé tai Đặng-cửu-sông mà bảo thầm, bỗng thấy Đặng-cửu-sông dương hai mắt trừng trừng nhìn *Chử-nhất quan* mà hỏi rằng:

Bọn chúng nó làm thế nào biết được tin mà kéo nhau đến đó?

Chử-nhất-quan nói:

Thưa nhạc phụ, bọn họ ở cách đây chẳng qua độ hai ba trăm dặm đường, dẫu không dám đến quấy rối, nhưng có tin tức gì thì tất họ biết ngay.

An lão gia nghe nói vội hỏi là người nào đến đó, Đặng-cửu-sông nói rằng:

Tức là thằng *Hải-mã chu tam* mà lão huynh đã nói chuyện hôm qua đó.

An lão gia lại hỏi:

Có một mình nó đến đó ư?

Chử-nhất-quan nói:

Bọn nó đủ tất cả những tên đại đầu mục ở bốn trại đều đến đó cả, tôi nhận mặt được hết, một là *Hải-mã-chu tam* ở núi Trâu-đồ, hai là *Tiết-giang thái Lý-lão*, ba là *Tị thủy dạ Hán-thất*, bốn là *Kim-đại-tị-tử* ở núi Voi-sà, năm là *Đạn-tiền-nhân-nhi*, sáu là *Hắc-kim-cương* ở rừng Lựu-đồng, bảy là *Nhất-lũ-du*, tám là *Thảo thượng-phi* ở bến Gia-sông, chín là *Khiêu ngũ canh*, còn một đứa nữa tôi không biết, nó nói là có biết *An* công tử, bọn nó nói là đến viếng Hà-phu-nhân và thăm nhị thư.

Đặng-cửu-sông nghe nói cái đầu ngẫm nghĩ, lấy làm khó khăn lắm. Vậy thì bọn ấy là hạng người nào mà Đặng-cửu-sông lại có vẻ sợ hãi như thế? Nguyên thằng *Hải-mã chu-tam* tên họ là *Chu-đắc-thắng*, chính nó là đứa bị *Thập-tam muội* đánh thua, ngã lăn ra đất, nhưng sau được tha ra về, nó tài chở thuyền, dù gió to sóng cả thế nào, nó chở thuyền ở trên mặt nước vẫn cứ đi nhanh như bay, không hề bị trôi dạt nghiêng lật bao giờ, vì vậy người ta tặng cho nó cái tên lóng là *Hải-mã-chu-tam*; *Lý lão* tên là *Lý-mậu*, *Hán-thất* tên là *Hán-dũng*, hai tên ấy có tài bơi lặn ở dưới đáy nước ba ngày ba đêm, *Lý mậu* thường hai tay cầm hai cái gậy bằng đồng chạy ở dưới đáy nước mà đuổi theo những cái thuyền đi ở trên mặt nước, một tay giơ một cái gậy lên mà đâm những người ngồi ở trên thuyền, cho dù trên thuyền có bao nhiêu người cũng đều bị nó đánh ngã xuống nước, rồi nhảy lên mà cướp lấy thuyền, *Hán-dũng* thì dùng một cái gậy sắt ngắn, và một cái dùi đồng nặng một trăm cân, dài hơn một thước, chui xuống đáy nước mà đục đáy thuyền, dù thuyền to thế nào nó chỉ dùi một lỗ, nước ùa vào là chìm ngay, rồi cứ gì cướp lấy cả; còn *Đại-tị-tử đại-kim-đao*, và *Tiễn-nhân nhi Đặng-văn-quang*, hai đứa ấy là hai tên ăn cướp có tiếng, trước kia ở một giải Hoài-nam và ba tỉnh Giang đón đường cướp lột các khách buôn, các quan lính thủy-sư đều phải kiêng sợ chúng nó, về sau gặp quan tổng đốc là *Thi-thế-luân* thu dùng những bọn lục-lâm hảo hán để nã bắt bọn giặc bể, những tên ấy không yên thân được ở trên mặt nước, liền bỏ lên kiếm ăn ở trên cạn; còn *Hắc-kim-cương Hách-vũ*, *Nhất-lũ du Tạ-tiên*, *Thảo-thượng phi Lạ vạn-trinh*, *Khiêu-ngũ-canh Đồng-phương-lượng*, bốn tên ấy họp làm một bọn, *Hách-vũ* dùng cái chày kim cương giáng ma, *Nhất-lũ du* dùng cái gậy sắt hai mũi nhọn, *Thảo-thượng-phi* dùng cái mác sắt vuốt gà. *Khiêu-ngũ canh* thì không dùng binh khí gì cả, chỉ mang một cái mộc che thân, đứng núp ở trong cái mộc, cầm những hòn đá tròng ngỗng mà ném người, trăm phát không sai một. Chín tên ấy chia nhau ra ở các nơi như núi Trâu-đồ, núi Voi-sà, rừng Lựu-đồng, bến Gia-sông, là những nơi có đường lớn thông qua để chẹn đường cướp tiền của các khách buôn. Một hôm chúng nó đang họp nhau ăn yến ở trong trại núi Trâu-đồ, bỗng thấy có một tên tiểu lâu la đi do thám về báo rằng:

Dạ dám thưa chín đại-vương, có một bọn hành lý rất to, rất nhiều hòm tổ, chắc là có nhiều tiền bạc, vì đi qua ban ngày nên không dám làm gì, bây giờ nghe đâu bọn hành lý ấy chở đến huyện Nhâm-bình, vậy xin trình để chín đại vương biết.

Cả bọn nghe báo đều lấy làm mừng lắm, *Hải mã chu-tam* liền bảo một tên tiểu đầu mục rằng:

Ta muốn phiền nhà ngươi đi thăm lại xem thế nào đã, nhà ngươi cứ thẳng con đường lớn mà đi, xem bọn ấy vào trọ tại cửa hàng nào, cốt nhất phải dò xem có thể chẹt được hay không chẹt được, rồi về báo ngay cho chúng ta biết.

Tên tiểu đầu mục vâng mệnh lập tức cải dạng ra đi, theo thẳng con đường lớn đi đến huyện Nhâm-bình, đến nơi tìm một cửa hàng nhỏ vào ăn cơm, ăn xong, lang thang đi ở dọc đường để dò xem bọn hành lý ấy đi vào hàng nào, sau dò biết là ở trong cửa hàng Duyệt-lai, người chủ bọn hành lý ấy và cả gia quyến còn đi thăm bà con ở xa, chỉ để lại vài người ở đó trông nom mà thôi. Tên tiểu đầu mục nghe nói lấy làm mừng lắm, nhưng đến khi hỏi biết được họ tên người chủ bọn hành lý ấy là *An-học hải*, vốn là một viên tri huyện ở Hà-nam vừa bị quan tổng đốc *Đàm-nhĩ âm* cách chức, nay dẫu được khôi phục quan chức rồi, nhưng từ chức mang gia quyến trở về kinh sư. Tên ấy hỏi rõ được như thế rồi, liền ra ý sợ hãi mà nói rằng:

Tí nữa ta lầm to, ông ấy tức là một vị ân quan của ta là *An lão gia* vậy mà chính ta đã hỏi được rõ ràng, nếu không thì ta sẽ được tội với lão gia vậy.

Nguyên tên tiểu đầu mục ấy họ *Thạch*, tên *Khâm*, tên lóng là *Thạch-cảm-đương*, khi trước có làm một chức nhỏ trong việc trị thủy ở Hà-nam, được *An* lão gia làm ơn cho mấy việc, khi *An* công tử đi qua núi Trâu-đồ, có một tên đầu mục muốn mời lên núi để dâng cơm rượu, tức là tên ấy. Lúc ấy nó đã dò biết chủ bọn hành lý là *An* lão gia, lập tức đi về sơn trại, nhưng không đi theo con đường lớn, lại đi tắt theo con đường ngã ba, khi đi đến Đặng-gia-trang, mỏi chân khát nước, vào trong một cửa hàng ngồi nghỉ, bỗng trông ra bên ngoài thấy có nhiều người đi lại tấp nập:

(Còn nữa)

CHABOT, Hanoi

56, Rue Paul Bert, 56

CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhãn

Một hoa

Thượng-hạng

Nhà hàng có thể tin cẩn được.

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	75$00
Hạng đi đường xa B.	68 . 00
Hạng đi đường xa A.	64 . 00

XE-ĐẠP ALCYON

Thượng hảo hạng	72 . 00
Hạng đi chơi	60 . 00
Hạng đi đường xa	54 . 00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	50 00

— 3036

TRẦN - QUANG - MINH

Chuyên môn giồng răng

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KÍNH-CÁO

Thưa các quý-khách.

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, bọc răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hầu được như ý, mà giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về Bản hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, mà giá nhời ngay.

Kính cáo

Trần-Quang-Minh

OUVRIER-DENTAIRE

199, Rue du Coton, Hanoi

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

Là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE

59, Phố Tràng-Tiền

HANOI

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng :(Làm thế nàomà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không thanh thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải từng tay có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được về số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng

Đại khái có những chương sau này :

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, *nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như : Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, ngất đi vân vân.....*
2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ *Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.*
3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. *Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh nở với giống vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa hay loài vật trong nhà khi có tật bệnh.*
4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. *Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chen những vi trùng ; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được ; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để cho nước uống được trong sạch.*
5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. *Như bệnh thấp, bệnh đau lưng, đau dạ dày, đau gan, bệnh rau. Mỗi bệnh ấy lại phải có nói rõ một cách giản dị mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.*
6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. *Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.*
7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. *Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn ; nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.*
8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. *Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.*
9. CÁC CHẤT ĐỘC. *Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho*

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, *Phố Paul Bert Hanoi*

Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Ai nên viết thư về xin ngay kẻo bây [illegible] hết.

Lời cảm ơn. — Hôm nọ tôi bỏ quên ở hiệu Nana Abdoulsarime ở hàng Đào, một cái ví đựng 57 đồng, đến khi lại hỏi thì ông chủ trả ngay.

Vậy xin cảm ơn ông chủ hiệu thực thà.

Hoàng-văn-Mai
Học-sinh trường Cao-đẳng Pháp-Việt
7561

Một việc hiếp dâm một đứa bé 12 tuổi. — Sở Cảnh-sát đã cho xét về việc một người Tây hiếp dâm một đứa con gái 12 tuổi mà lại có một mụ Annam đứng làm môi giới.

Ngạch Công-chính. — Vì không có thí sinh có thể tuyển bổ bằng cách thi, nên các học sinh có tên sau này hạch đỗ tốt-nghiệp trường Công-chính đều được bổ tá-sự chuyên môn tập-sự ngạch Công-chính :

MM. Trần-đăng-Khoa, Trương-v.-Mun, Trần-văn-Cao bổ đi Trung-kỳ; Đoàn-vinh-Vang bổ đi Nam kỳ; Lê-huy-Bính bổ vào sở Giám-đốc Công-chính; Ng-văn-Dao bổ đi Nam-kỳ; Richard dit Nguyễn-bao Lộc bổ đi Trung-kỳ; Phan-v-Co bổ đi Trung-kỳ; Trọng-Sanh bổ đi Cao-mên; Pho-đức-Chính bổ đi Ai-lao; Nguyễn-thanh-Lộc bổ đi Trung-kỳ; Tạ-công-Hàm bổ đi Nam-kỳ; Trương-quang-Hy, Ng-hữu-Hiên bổ đi Trung-kỳ; Vũ-đình-Khoa, bổ đi Nam-kỳ; Nguyễn-hữu-Nghĩa bổ đi Trung kỳ; Ng-văn-Can bổ đi Cao-mên, Lê-xuân-Đào bổ đi Ai-lao; Nguyễn-xuân-Khang bổ đi Nam-kỳ; Lê-hồ Đại bổ đi Cao mên.

Ngạch y chính. — M. Ramjean (René Jules marie) y-khoa bác-sĩ thầy thuốc hạng nhì ngạch y-tế Đông-dương, tòng sự tại trường Thuốc Đông-dương nay để tùy thuộc quan Thống-đốc Nam-kỳ bổ dụng.

Các cô đỡ ngạch Bắc-kỳ có tên sau này đều để ra ngoại ngạch và cũng tùy thuộc quan Thống-đốc Nam-kỳ bổ dụng.

Cô Phạm-thị-Vang, Cô Bùi-thị Huyền, Cô Phạm-thị-Hồng, Cô Trần-thị-Bình, cô đỡ thực-thụ hạng sáu.

Danh dự bội tinh. — Các viên chức có tên sau này, đều được thưởng danh dự bội tinh.

Bội tinh bạc hạng nhì

MM. Hoang-dinh-Tuynh, cai coolies Haiphong; Lam-van-Boo, cai ở Nam-định; Pham-ngoc-Nho, ở Nam-định; Nguyen-van-Nhi, ở Haiduong; Ng.-van-Tiêu, xã tích Haiphong; Ng-van-Sau, sở xe lửa Vân-nam; Nguyen-van-Ty dit Tuong, Doan-van-Chuoc, Dao-xuan-Cai, Trần-van-Hiệp, Nguyên-dang-Duong, Quan-duy-Chung, Luu-dinh-Canh dit Giang, Ngô-van-Minh, Do-xuan-Quê, Tran-van-Lan, Nguyên-huy-Pane, nhà in Viễn-đông Hanoi; Nguyên-huu-Ru, chánh quản Bắc-giang; Lê-van-Bi, linh khố xanh Bắc-giang; Nguyên-van-Ao, đội khố xanh Hải-dương; Luong-van-Vang, linh khố xanh Phú-thọ; Ha-van-Quan, đội khố xanh Bắc-kạn; Nguyên-van-Hao, chánh quản Hòa-bình; Pham-van Diên, linh khố xanh Hà-đông; Nguyên-van-Y, linh khố xanh Vĩnh-yên; Trinh-Cu, linh khố xanh Vĩnh-yên; Duong-duy-Phan, linh khố xanh Lạng-sơn; Nguyên-dinh-Bai, đội khố xanh Hưng-yên; Liong-a-Man, đội khố xanh Lao-kay; Trần-tiên-Sang, linh khố xanh Moncay; Dang-van-Duong, linh khố xanh Moncay; Ma-ban-Than, linh dõng Phi-mỹ Lạng-sơn; Hoang-van-Quy, xã đoàn Lung-na, Cao-bằng; Nguyên-van-Lao, xã đoàn Paoong-đế, Hà-giang; Lau-khai-Tân, linh dõng Ro-trang Lạng sơn; Phung-van-Tuong, xã đoàn Pao-son, Cao-bằng; Nguyên-van-Qui, xã đoàn La-san, Hà-giang; Thong-a-Pho, linh dõng Lang-khê, Moncay; Nuong-Tr, xã đoàn Van-det, Lao-kay; Nong-van-Ru, linh dõng Bac-khê, Lạng-sơn; Dam-van-Ham, linh dõng Gia-tuê, Cao-bằng; Nguyên-van-Hiên, xã đoàn Tiên-miên; Hà-giang; Phan-triêu-Sinh, linh dõng Tân-bình, Moncay; Bê-van-Hiên, linh dõng Bac-khê, Lạng-sơn; Mong-van-Thinh, linh dõng Nhuong-My, Cao-bằng; Si-Sam, linh dõng Dông-van, Hà-giang; Hoang-phu-Hung, xã đoàn Lang-khê, Moncay; Luong-dao-Ky, xã đoàn Tham-xuân, Lạng-sơn; Hoang-van-Phu, linh dõng Hà-thông, Cao-bằng; Luong-thuong-Cao, linh dõng Na-lang, Lạng-sơn; La-van-Tap, linh dõng Lung-diên, Cao-bằng; Do-van-Kien, chủ thuyền Tuyên quang; Dao-van-Nhan, chủ thuyền Tuyên-quang; Hoang-Yên, tri phủ Tam-kỳ; Vo-Vong, tri-phủ Tuy-hòa.

(Còn nữa)

Ngạch thừa phái. — M. Bạc-tâm-Yên, đã trúng tuyển kỳ thi thừa-phái ngày 7, 9 và 11 janvier 1928, quán ở châu Thuận (Sơn-la) nay được bổ thừa-phái hạng năm, hàm tùng cửu phẩm văn giai và bổ đi Lai-châu.

M. Nguyễn-văn-Thiệp, cựu-binh, quán làng Hạc-châu, phủ Xuân-trường (Nam-định), được bổ thừa-phái hạng năm, hàm tùng cửu phẩm văn giai, nay bổ đi phủ Quảng-oai (Sơn-tây).

M Chu-mạnh-Kiên, cựu-binh, quán làng Hạc-châu, phủ Xuân-trường (Nam-định), được bổ thừa-phái hạng ba, hàm tùng cửu phẩm văn giai, và bổ đi châu Bình-liêu.

Cuộc thi xe đạp. — Đến 9 giờ tối thứ bảy này là ngày 6 Octobre 1928, tại trên vòng về con đường Cột-cờ (Avenue Puginier) có cuộc đua xe đạp rất vui theo chương-trình như sau này:

1. Thi đuổi 5 vòng: Bàn ganh với Loreau.
2. Thi đuổi 10 vòng: Perrin ganh với Vên.
3. Thi lối Hoa-kỳ chạy 2? km, có những tài-tử sau này chạy: Được, Bát, Chạy, Tôn, Viên, Perrin và Thuần.
4. Cuộc thứ nhất chạy nhanh 1 km.

Cuộc thứ nhì chạy đuổi nhau 5 vòng.

Cuộc thứ ba chạy 5 km.

Cuộc này người Nam và người Pháp thi với nhau như là: Bằng, Cầng, Chức, Calvados, Paccard và Sifaoe.

5. Thi có giải thưởng, những tài-tử sau này được dự cuộc: Hoạt, Thái, Phúc, Hòa, Bạj, [illegible]rjean, Quý, Van, Bưu, Thuận, Nuân, Hợi, Colinet, Teu Loreau, Khang, Vâo, vân vân...

Nếu đến hôm ấy mà giời mưa từ 5 giờ chiều thì cuộc thi sẽ hoãn đến kỳ sau.

Hội « Pédale Tonkinoise » kính cáo

Từ rày đánh vợ thì chừa! — Nguyễn-văn-Cân 17 tuổi, thợ điện ở làng Kính-động (hộ lự) bị vợ là Trần-thị-Gái 19 tuổi, bán hàng rong, quán làng Linh-quang (hộ thất) thưa đánh mình bị thương. Nguyễn-văn-Cân đã bị giải vào Tòa-án xét.

Yểu tử. — Ngày hôm 2 vừa rồi hồi 10 giờ sáng Đặng-văn-Cuang, 29 tuổi, làm cu lí xe ở phố hàng Đẫy số nhà 28, đem đến trình sở Cẩm một đứa con mới đẻ chết trong khi đem vào Dục-anh-đường. Mình mẩy xé. không có dấu vết gì nên đã cho đưa vào nhà xác.

Bơ vơ vì đâu! — Nguyễn-văn-Kim 13 tuổi, quán làng Trung-thuyên huyện Trực-ninh (Nam-định), đến sở Cẩm trình rằng bị một người đồng-hương đem lên Hanoi rồi bỏ bơ-vơ, không biết nương cậy vào đâu. Nguyễn-văn-Kim đã cho đưa vào sở Mật-thám chính để đợi đưa về cố hương.

Dọa đánh chủ. — M. Phúc-lợi bán thịt bò ở phố Lò-đúc kiện tên Nhâm làm công với mình dọa đánh mình, nhưng nay lại rút đơn ra.

Ngã xe đạp. — Trưa hôm qua một người đi xe đạp tên là Nguyễn-ngọc-Chân 33 tuổi qua đường số 114 bị ngã vỡ đầu và gẫy cánh tay. Xét ra người ấy động kinh mà ngã. Đã phải đưa ngay vào nhà thương.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Nạn lao động. — Hôm qua hồi 2 giờ chiều, một người phu làm ở sở xi-măng, tên là Ng-văn-Cốc, 15 tuổi, nhà ở Hạ-lý, trong khi đương làm việc, chẳng may bị máy chẹt vỡ đầu chết ngay lập tức. Thương thay!

Tòa án Trừng-trị. — Phiên tòa ngày thứ năm 4 Octobre, tòa có xử các việc sau này:

Việc người Khách Kao-Koa-Nam can về việc đem hàng hóa ở Tàu nhập cảng, mà không có giấu nộp thuế sở Thương-chính. Hỏi thì người Khách ấy khai rằng là khách nói lảo-quảu lắm. Tòa phạt 6 ngày tù và 500 quan tiền phạt.

Việc Đặng-thị-Biêng cũng can việc đem đồ kèn không chịu thuế. Tòa cũng phạt 6 ngày tù án treo.

Việc Lam-ta-Sang can tội mang thuốc phiện lậu, khi người lính sở mật-thám bắt được thì lại nắn nỉ xin đút mười đồng bạc để tha cho. Tòa hoãn lại để nghị-án.

Ăn cắp rồi trốn đi. — Người cai sở xi-măng tên là Lê-văn-Đông, ở Hạ-lý thưa Vũ-đình-Roãn ăn cắp các đồ đạc giá đáng 116$20 rồi trốn đi mất.

Nuôi lợn lậu ở trong phố. — Bấy nay trong phố nhiều nhà Khách và nhà ta trong thành phố cứ nuôi giấu lợn ở trong nhà, thật là bẩn thỉu, trái vệ sinh quá. Bởi vậy mấy hôm nay lính cảnh-sát cương đỏ bắt rất những nhà nuôi lợn thầm vụng ấy.

Rước đèn. — Tối thứ bảy này, hồi 9 giờ sẽ có rước đèn. Khởi hành tự trước tòa Đốc-lý, đi qua đường phố sau này: Đường République, phố Négrier, đường Chavassieux, Amiral Courbet, Paul-Bert, rồi về trại Bcô.

Trộm — Đêm vừa rồi, quân trộm vào nhà Mme Ng-thị-Thuận, số 84; ở Ngõ-Nghệ, bẻ khóa hòm lấy mất các đồ nữ trang giá đáng 300 đồng và món tiền là 45 đồng, rồi trốn ra thoát. Hiện còn đương xét việc này.

GIA-LAM

Chết vì nghèo. — Một người phu xe tên là Bùi-văn-Thiện, quán làng Kim-động (Hà-nam), trọ ở Gia-lâm, hôm vừa rồi thắt cổ buộc vào cây tre ở bờ sông mà tự tử.

Nghe đâu chỉ vì người ấy nghèo nàn khổ sở quá, nên mới liều thân như thế.

ĐAP-CAU

Nạn ô-tô. — Vừa rồi, chiếc ô-tô của M. Phạm-văn-Trạch, ở Bắc-ninh do chauffeur là Ngô-thế-Hiên cầm máy, đi đến đường bờ sông, ngay trước bến tàu thủy, thì đụng phải một người tên là Hoàng-văn-Cang, quán làng Thái-bình (Phú-thọ), bị trọng thương.

PHỒN HOA-MỘNG-TINH

là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi ả-đầu mới xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.

Cước gởi đảm bảo thêm 0$15.

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho :

M. Trần-văn-Huấn
61-63, Rue du Coton, Hanoi

7.368

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

AI CÓ TIỀN CHO VAY NÊN BIẾT

Ai có vẫn tự nợ, hoặc cầm bán gì mà không đòi được, muốn mượn đòi giúp chỉ lấy hoa hồng rất nhẹ, thì nên đến tại nhà số 6 ter phố Paul Bert, Thanh-hóa, mà nhờ ông Devilleroy đòi cho thì được liền, vì nếu không trả ông sẽ đem lên tòa án lấy thì phải trả lập tức.

Nhiều người đã nhờ ông thì đã lấy được nợ rồi.

Sports Réunis, 6 ter rue Paul Bert
Thanh-hóa

7.988

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TOURANE

Giá gạo giữa ngày mùa. — Vụ lúa tháng tám năm nay thâu hoạch khá lắm, lại tiết trời cũng đương còn hiền, chưa có mưa lụt chi cho lắm, thế mà sao giá gạo không thấy sụt xuống, lại thấy tăng lên một ang có vài ba xu rồi; có lẽ bởi mấy hôm gặt hái bị mưa phơi phóng không được, hay là bởi các hàng gạo tự ý lên giá, hoặc giá tại mấy nhà phú giàu trong nhà quê thấy biến động. đường xe lửa phía ngoài hư hỏng nhiều đoạn, các ghe thuyền và xe-cộ chở tới có hơi chậm trễ, nên còn bắt bực làm cao đó chăng.

NÊN CHÚ Ý

Các ngài có xe auto nhỡ vỡ kính đằng trước hay bên cạnh (pare-brise ou portière) thì nên lại hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, *ở phố hàng Gai, số nhà 7, Hanoi. Hiệu ấy sẽ thay ngay kính mới rất trong và tính giá rẻ lắm.*

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE

Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI SỐ 96

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho [illegible] đau, trừ trùng độc, làm cho [illegible] da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

Bình vàng vạch ngấn đen

TRỪ-TIỆT : GIỐNG RUỒI, MUỖI, BỌ, RỆP, SÂU-BỌ, KIẾN VÀ BỌ-CHÓ, BỌ-CHÉT.

XANH XAO, KÉM HUYẾT

Khi mới ốm giậy, nhất là khi bị bệnh mới khỏi, như bệnh thương-hàn, sốt rét, ho kinh-niên, ho-lao; hoặc khi lao-lực, khi bị lam chướng, khi giời viêm-nhiệt, phải có thuốc bổ cho tâm-cam được hoàn hảo thì người mới khỏe lại được.

THUỐC NƯỚC UỐNG TỪNG NHỌT

“SANAS”

Là thuốc bổ vô-song
vì nó có đủ các tinh-chất của dầu gan cá-thu.

Ai uống cũng chịu -- Không có dầu

Nhà chế-tạo : **WELCKER**, bào-chế ở Paris.

Có bán ở các hiệu thuốc tây.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VỀ ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COLA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ.* . . . . *Một litre :* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai :* **1,95**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghỉp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . *Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL. Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

Rượu bổ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống cháng miệng rất thơm ngon, người già yếu, mới ốm khỏi, thức đêm, lao-lực, uống bồi bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu ĐAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD**

thứ thuốc thụt này chế ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.

Để chị bệnh lậu, mới hãy lâu điều khỏi cả

Trong 232 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như nhời phúc lại của các lương-y Alger

Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

RƯỢU BẠT-HÀ GET.

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

Chữa bệnh sốt cách nhật

SỐT RÉT NGÃ NƯỚC

không gì bằng

QUINOFORME

là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.

Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tình;
Thực là hại cho sức khỏe;
Thực là ngắn ngủi ngày giờ.

Đức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** làm cho ngủ ngon.

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

6045

• PHẢI BIẾT KÉN CHỌN •

Một nhà ngụ ngôn Pháp kể chuyện rằng : có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nếm ăn cỏ trước, thành thử cứ láng-táng ngần ngại mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng hà sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta đùng phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Hễ khi trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU DOCTEUR CASAUX
COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
LABORATOIRE DU COLLYRE JAUNE
HANOI, 59, Rue Paul-Bert, HANOI

0$30

Thuốc ấy có bán ở hiệu thuốc
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
và ở các hiệu thuốc tốt khác

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI :

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon; GRANDS MAGASINS CHARNER

Từ 1er đến 7 Octobre

Vẫn còn

Bày bán đồ vải trắng

Bán các thứ hàng mới

Xin hỏi quyển mẫu hàng

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Giá là 1$80

PHARMACIE MONTÈS - HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ RA CHƯƠNG

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe).

THUỐC HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP
MẠNH MẼ
BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA
26. Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại : 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIẾM CÁC NƠI :

BÊN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Noumea
Hankeou	Haiphong	Papeete
Honkong	Hanoi	Pondichéry
Mongtseu	Namdinh	Singapore
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	
Tientsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	
	Quinhon	

Phóng-sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng -- đổi chác tiền bạc -- Mua bán quốc trái -- Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Điện-Lưu-Tín-Điện : INDOCHINE

GIÂY NÓI :
Hanoi Số 497.
Haiphong 26.
Namdinh 90.
Vinh 45.

Luan